

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

**DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO
ATASKAITŲ RINKINIO IR LĖŠŲ NAUDOJIMO TEISĖTUMO AUDITO REZULTATŲ**

2018 m. birželio 22 d. Nr. AP-8

Kaunas

Su audito ataskaita galima susipažinti
interneto puslapyje
www.kaunas.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI.....	3
SANTRAUKA	5
IŽANGA.....	11
AUDITO REZULTATAI.....	13
1. SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	13
1.1. Savivaldybės ataskaitose parodytos mažesnės savivaldybės mokėtinos sumos.....	13
1.2. Savivaldybės biudžeto išlaidos ataskaitose parodytos netiksliai pagal ekonominės klasifikacijos kodus	14
1.3. Duomenys apie savivaldybės pajamas ir tikslines dotacijas ataskaitose yra teisingi.....	16
2. BIUDŽETO LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JOMIS TEISĖTUMO VERTINIMAS.....	16
2.1. Vidaus sandorių (sutarčių) vidaus kontrolė yra silpna	16
2.2. Savivaldybės biudžetinės įstaigos neteisėtai prisiėmė ilgalaikius finansinius įsipareigojimus	23
2.3. Savivaldybės biudžetinės įstaigos vykdydamos viešuosius pirkimus nepakankamai pagrindė savo sprendimus efektyvumo ir racionalaus lėšų naudojimo požiūriu.....	24
2.4. Dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, nepakankama vidaus kontrolė	26
2.5. Sporto įstaigos neišnaudojo galimybių išsinuomoti patalpas už mažesnę kainą.....	30
2.6. Už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą gautos lėšos įstaigose panaudotos ne pagal Savivaldybės tarybos nustatytą tvarką	31
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	33
PRIEDAI	36
1 priedas. Audito apimtis ir metodai	36
2 priedas. Audito metu pateiktų raštų sąrašas	39

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

282 732,7 tūkst. Eur	Savivaldybės 2017 m. biudžeto pajamos (be paskolų)
280 072,0 tūkst. Eur	Savivaldybės 2017 m. biudžeto išlaidos (be paskolų grąžinimo)
11 853,8 tūkst. Eur	Gautos paskolos 2017 m.
12 622,0 tūkst. Eur	Grąžintos paskolos 2017 m.
19 729,4 tūkst. Eur	Išaugo pajamos 2017 m., palyginus su 2016 m.
36 791,1 tūkst. Eur	Padidėjo išlaidos (be paskolų grąžinimo) 2017 m., palyginus su 2016 m.
768,2 tūkst. Eur	Sumažėjo savivaldybės skola 2017 m., palyginus su 2016 m.

Reikšmingi neatitikimai, dėl kurių sąlygojame nuomonę dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

1 199,7 tūkst. Eur	Savivaldybės ataskaitose parodytos mažesnės savivaldybės mokėtinos sumos
817,86 tūkst. Eur	Savivaldybės ataskaitose neteisingai parodytos biudžeto išlaidos pagal ekonominės klasifikacijos kodus

Reikšmingi neatitikimai, dėl kurių sąlygojame nuomonę dėl lėšų naudojimo

- Savivaldybė sudarydama vidaus sandorius su savo kontroliuojamomis įmonėmis atsisakė galimybės skaidriau ir efektyviau naudoti viešąsias lėšas. Savivaldybės administracija tinkamai neprižiūrėjo vidaus sandorių vykdymo ir neužtikrino: įkainių nustatymo teisėtumo, įkainių pagrįstumo ekonomiškumo požiūriu, racionalios atsiskaitymų tvarkos, paslaugų įvykdymo terminų kontrolės.
- 2016 ir 2017 m. 30 Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų savo vardu prisiėmė 1 007,99 tūkst. Eur ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, nors tai draudžia LR Biudžeto sandaros įstatymas.
- Savivaldybės biudžetinės įstaigos vykdydamos viešuosius pirkimus nesilaikė viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, nepakankamai pagrindė savo sprendimus efektyvumo ir racionalaus lėšų naudojimo požiūriu.
- Savivaldybės įstaigose nustatytos dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, priemokos

ir premijos skirtos aiškiai nenurodant jų skyrimo priežasčių, nepateikti su priemokų (premijų) skyrimu susiję pagrindžiantys dokumentai. Dėl nepakankamai efektyvios vidaus kontrolės negalėjo būti taupiai ir racionaliai naudojamos biudžeto lėšos darbo užmokesčiui.

- Savivaldybės biudžetinės sporto įstaigos už patalpų nuomą treniruotėms apie 80 proc. lėšų sumokėjo privačioms bendrovėms. Manome, kad įstaigos neišnaudojo Kauno miesto mokyklų, turinčių sporto sales ir stadionus, potencialo ir galimybių panaudos būdu gauti tinkančias patalpas, esančias Savivaldybės nuosavybėje, ir neužtikrino racionalaus biudžeto lėšų naudojimo.
- Savivaldybės biudžetinės įstaigos dalį gautų įmokų už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą suplanavo ir panaudojo su šio turto remontu ir priežiūra nesusijusiems tikslams, tuo nesilaikė Savivaldybės tarybos nustatytos šių lėšų naudojimo tvarkos.

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi LR Vietos savivaldos įstatymu¹, LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu², LR Biudžeto sandaros įstatymu³, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu⁴ atlikome 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo auditą.

Audito *atlikimo pagrindas* – Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolieriaus 2017-11-13 pavedimas Nr. P-01-11 atlikti finansinį (teisėtumo) auditą Savivaldybėje.

Audito *objektas* – Savivaldybės 2017 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys; taip pat savivaldybės asignavimų valdytojo ir jo finansuotų pavaldžių Savivaldybės įstaigų veikla, apimanti lėšų valdymą, naudojimą ir disponavimą jomis.

Auditas atliktas Savivaldybėje (kodas – 111106319⁵), kurios 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį parengė Savivaldybės administracija (kodas – 188764867), esanti adresu Laisvės alėja 96, 44251 Kaunas.

Savivaldybės asignavimus 2017 metais valdė 1 asignavimų valdytojas – Savivaldybės administracijos direktorius. Asignavimai paskirstyti šiems subjektams: Savivaldybės administracijai (biudžetinei įstaigai), 177 Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, 6 bendrojo ugdymo mokykloms – viešosioms įstaigoms, kurių steigėja (dalininkė) yra Savivaldybė; mokinio krepšelio lėšos skirtos 29 kitų steigėjų įsteigtoms ugdymo įstaigoms (toliau visi subjektai kartu – grupė).

Pagrindines audito procedūras atlikome šiuose svarbiuose grupės komponentuose: Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės išde, Savivaldybės administracijos finansuotose 8 įstaigose⁶. Kituose grupės komponentuose atlikome analitines audito procedūras. Audito metu

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008-09-15 įstatymo redakcija Nr. [X-1722](#), su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalies 2 punktas ir 9 dalies 10 punktas. Savivaldybės kontrolierius kiekvienais metais iki liepos 15 dienos turi parengti ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyta tvarka pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 straipsnio 1 dalis.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo redakcija Nr. [IX-1946](#), su vėlesniais pakeitimais), 37 straipsnio 1 ir 3 dalis.

⁴ Savivaldybės tarybos veiklos reglamentas patvirtintas Savivaldybės tarybos 2015-04-02 sprendimu Nr. T-125 (su vėlesniais pakeitimais). Reglamento 202 punktas.

⁵ Kodas nurodytas pagal Valstybės ir savivaldybių kodų klasifikatorių, patvirtintą Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005-06-20 įsakymu Nr. 1R-197 (Žin., 2005, Nr. 79-2868).

⁶ Audito procedūros suplanuotos ir atliktos švietimo biudžetinėse įstaigose: Kauno Palemono gimnazijoje, Kauno lopšelyje – darželyje „Giliukas“, Kauno lopšelyje – darželyje „Žingsnelis“, Kauno lopšelyje – darželyje „Pasaka“, Kauno lopšelyje – darželyje „Želmenėlis“, Kauno Petrašiūnų progimnazijoje, Kauno mokykloje – darželyje „Šviesa“, Kauno Suzukio pradinėje mokykloje.

taip pat pasinaudota kitų Tarnybos specialistų pagal atskirus pavedimus atliktų auditų rezultatais⁷ ir Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus atliktų auditų rezultatais⁸.

Audito *tikslas* – įvertinti Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, taip pat įvertinti Savivaldybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams (toliau – biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas) ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituotas laikotarpis – 2017 metai.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus⁹, tarptautinius audito standartus¹⁰ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹¹.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl audituoto Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (36 psl.)

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Savivaldybės ataskaitose nurodytos mažesnės savivaldybės mokėtinios sumos

Savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitoje neužregistravo dalies tiekėjams mokėtinų sumų, dėl to Savivaldybės mokėtinios sumos ataskaitose nurodytos 1 199,7 tūkst. Eur mažesnės. Taip pat Savivaldybės administracija ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nesuderino tarpusavio skolų sumų su atskirais tiekėjais (skolų likučiai Savivaldybės administracijos ir tiekėjų apskaitoje nesutampa), suderinus skolas galimai koreguotųsi (padidėtų) Savivaldybės mokėtinų sumų likučiai (1.1 poskyris, 13 psl.).

2. Neteisingai suplanuotos ir apskaitytos savivaldybės biudžeto išlaidos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus

Planuojant savivaldybės biudžeto išlaidas neskiriama pakankamo dėmesio išlaidų ekonominei klasifikacijai. Nors LR Biudžeto sandaros įstatymas numato, kad asignavimų valdytojas turi teisę keisti pavaldžių įstaigų biudžeto lėšų paskirtį pagal ekonominę klasifikaciją, tačiau lėšų paskirtis laiku nepatikslinta. Apskaitant patirtas išlaidas vadovaujamosi tais pačiais išlaidų ekonominės

⁷ Pasinaudojimas kitų Tarnybos specialistų, pagal atskirą pavedimą atlikusių biudžetinių sporto įstaigų auditą, darbo rezultatais (audito ataskaita 2018-05-03 Nr. AP-7).

⁸ Pasinaudojimas Kauno miesto savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus atlikto Savivaldybės biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkymo centralizuotai vidaus audito rezultatais (vidaus audito ataskaita 2018-05-17 Nr. 21-6-8).

⁹ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

¹⁰ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

¹¹ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>).

klasifikacijos kodais, kaip buvo išlaidos suplanuotos. Dėl to Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2-sav.-metinė) pateikti netikslūs duomenys – iš viso 817,86 tūkst. Eur biudžeto išlaidos neteisingai atvaizduotos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus (1.2 poskyris, 14 psl.).

3. Savivaldybės administracija nesukūrusi efektyvios vidaus sandorių kontrolės

Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos duomenis Kauno miesto savivaldybės administracija per 2011-2017 m. laikotarpį yra sudariusi vidaus sandorių, kurių bendra vertė yra 214 441,49 tūkst. Eur, ir užima antrą vietą Lietuvoje pagal sudarytų vidaus sandorių vertę. Pastebime, kad šie duomenys nėra tikslūs, nes Savivaldybės administracija ne apie visus vidaus sandorius Viešųjų pirkimų tarnybai pateikusi informaciją. Audito metu patikrinti Savivaldybės vidaus sandoriai, sudaryti su kontroliuojamomis įmonėmis: UAB „Kauno gatvių apšvietimas“, SĮ „Kapinių priežiūra“, SĮ „Kauno planas“. Nustatyta, kad savivaldybės administracijoje nebuvo efektyvios vidaus kontrolės vidaus sandorių atžvilgiu: nebuvo laikomasi teisės aktų reikalavimų, sutarčių sąlygų, skaidraus, efektyvaus ir ekonomiško biudžeto lėšų naudojimo bei su vidaus sandoriais susijusios rizikos valdymo (2.1 poskyris, 16 psl.)

4. Savivaldybės biudžetinės įstaigos savo vardu prisiėmė ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, pažeisdamos LR Biudžeto sandaros įstatymą

30 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2016 ir 2017 m. neteisėtai savo vardu prisiėmė 1 007,99 tūkst. Eur ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, sudarydamos sutartis dėl kompiuterių klasių nuomos paslaugų 3 metų laikotarpiui. Yra rizika, kad 2018 m. gali būti sudaryta daugiau tokių sutarčių, pažeidžiant LR Biudžeto sandaros įstatymą (2.2 poskyris, 23 psl.)

5. Savivaldybės biudžetinės įstaigos pirkdamos prekes, paslaugas ir darbus ne visada užtikrina efektyvų ir racionalų biudžeto lėšų naudojimą

Nuo 2017-07-01 įsigaliojus naujam LR Viešųjų pirkimų įstatymui, Savivaldybės įstaigose pastebėta praktika, kad pirkimai iki 10 tūkst. Eur daugeliu atvejų buvo vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, atliekant žodinę apklausą, apklausiant 1 tiekėją, nevykdant pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją. Kadangi pirkimai iki 10 tūkst. Eur Savivaldybės įstaigose paplitę, atkreipėme dėmesį į šią naujai besiformuojančią pirkimų organizavimo praktiką, pažymėdami, kad net ir atlikdama mažos vertės pirkimą perkančioji organizacija privalo užtikrinti LR Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje numatytų principų laikymąsi. Šiame straipsnyje yra numatyta, kad lėšos prekės, paslaugoms ar darbams įsigyti turi būti naudojamos racionaliai, todėl perkančioji organizacija negali piktnaudžiauti savo teise kreiptis į pasirinktus tiekėjus (pvz., į vieną tiekėją), turi pagrįsti savo sprendimų motyvus ir saugoti tai patvirtinančius dokumentus. Taip pat nustatyti

viešųjų pirkimų teisės aktų pažeidimai, kai pirkimai atlikti neskelbiamos apklausos būdu, apklausiant tiekėjus žodžiu, nors turėjo būti vykdoma skelbiama apklausa. Atskirais atvejais pirkimo sutartys su tiekėjais sudarytos neterminuotam laikotarpiui arba ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui, nesilaikant viešųjų pirkimų teisės aktų reikalavimų (2.3 poskyris, 24 psl.).

6. Įstaigose dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, vidaus kontrolė silpna, neužtikrintas darbo užmokesčiui skirtų lėšų efektyvus naudojimas

Audituotose įstaigose patikrinus atrinktus pavyzdžius nustatytos dažnos darbo užmokesčio klaidos. Pastebėta, kad centralizavus biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą, klaidų nesumažėjo. Centralizuotas vidaus audito skyrius 2018 m. atlikto audito metu pastebėjo, kad įstaigų vadovai negavo iš centralizuotos buhalterijos darbo užmokesčio priskaitymo ir mokėjimo žiniaraščių ir kitų susijusių apskaitos dokumentų, dėl to negalėjo vykdyti paskesniosios finansų kontrolės, ar teisėtai ir pagal paskirtį naudojamos darbo užmokesčiui skirtos lėšos, ir negalėjo užtikrinti racionalaus ir taupaus lėšų naudojimo. Auditų metu pastebėta problema, kad įstaigų darbuotojams buvo skirtos premijos ir priemokos, bet jų pagrindumas nepakankamas, skiriant premijas ir priemokas nenurodytos aiškios skyrimo priežasties, nepateikti pagrindžiantys dokumentai (2.4 poskyris, 26 psl.).

7. Sporto įstaigos nuomojosi patalpas daugiausia iš privačių bendrovių, neišnaudojo galimybių išsinuomoti patalpas už mažesnę kainą

Sporto įstaigos 2017 metais apie 80 proc. biudžeto lėšų, gautų ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomai apmokėti, sumokėjo viešosioms įstaigoms, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir privatiems sporto klubams už sporto salių ir stadionų nuomą. Išanalizavus nuomos sutarčių sąlygas pastebėta, kad kai kurios sutartys nenaudingos įstaigoms, nes numatyti papildomi mokesčiai, kai kurios sutartys sudarytos be viešųjų pirkimų, kai kuriais atvejais neaiškūs motyvai nuomotis tam tikras patalpas. Manytina, kad sporto įstaigos neišnaudojo Kauno miesto mokyklų, turinčių sporto sales ir stadionus, potencialo, miesto mokyklose laisvu nuo pamokų metu sporto įstaigoms plačiau pasinaudoti miesto mokyklų salėmis ir stadionais, neieškojo galimybės kreiptis į steigėją, prašydamos leisti panaudos būdu gauti tinkančias patalpas, esančias Savivaldybės nuosavybėje, taip pat galėtų tartis su privačiomis bendrovėmis dėl palankesnių įkainių nustatymo (2.5 poskyris, 30 psl.).

8. Biudžetinėse įstaigose gautos lėšos už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą panaudotos ne pagal Savivaldybės tarybos nustatytą tvarką

Savivaldybės tarybos sprendimais nustatyta, kad Savivaldybės turto patikėtinio gautos lėšos už jam patikėjimo teise perduoto Savivaldybės turto nuomą turi būti panaudotos turto priežiūros, remonto ir kitoms su tuo nekilnojamuoju turtu susijusioms išlaidoms apmokėti. Audito metu

nustatyta, kad Savivaldybės įstaigose gautos įmokos už Savivaldybės turto nuomą suplanuotos ir panaudotos nesilaikant Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos, su turto priežiūra nesusijusiems tikslams (kvalifikacijai, kitoms paslaugoms, kitoms prekėms, nesusijusioms su nekilnojamojo turto remontu ir priežiūra) (2.6 poskyris, 31 psl.)

Rekomendacijos

Audito metu buvo pateiktos rekomendacijos audituotoms įstaigoms (išsiųsti raštai įstaigoms nurodyti 2 priede). Pažymime, kad įstaigos geranoriškai dalį rekomendacijų įgyvendino audito metu. Taip pat pažymime, kad rekomendacijos dėl aukščiau nurodytų neatitikimų pateiktos kitose audito ataskaitose¹². Atsižvelgiant į tai, šioje audito ataskaitoje teikiamos tik aktualios, audito metu neįgyvendintos rekomendacijos.

Rekomendacijos Savivaldybės administracijos direktoriui

Siekiant, kad Savivaldybės ataskaitos būtų sudarytos teisingai:

1. Nustatyti vidaus kontrolės priemonės, kurios užtikrintų, kad būtų atlikta visų pagal sutartis prisiimtų įsipareigojimų inventorizacija ir kad visi savivaldybės įsiskolinimai būtų užregistruoti apskaitoje teisingai (1 audito rezultatas).
2. Nustatyti vidaus kontrolės priemonės, kurios užtikrintų, kad biudžeto išlaidos būtų planuojamos tiksliai pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją, kad būtų laiku atlikti išlaidų paskirties patikslinimai ir kad Savivaldybės išlaidos būtų apskaitytos teisingai (2 audito rezultatas).

Siekiant, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų ir sudarytų sandorių (sutarčių) nuostatų, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos skaidriai, ekonomiškai, efektyviai ir racionaliai:

3. Atsižvelgiant, kad iki 2017 m. liepos 1 d. sudarytiems vidaus sandoriams taikomi jų sudarymo metu galioję reikalavimai ir tokie vidaus sandoriai galioja iki vidaus sandorio sutarties galiojimo termino pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2018 m. gruodžio 31 d., išanalizuoti audito metu nustatytus neatitikimus ir skubiai priimti priemonės dėl galiojančių vidaus sandorių, kad būtų užtikrinamas efektyvus biudžeto lėšų naudojimas (3 audito rezultatas).
4. Numatyti kontrolės priemonės ir nurodyti Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, kad neprisiimtų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų (4 audito rezultatas).
5. Įpareigoti biudžetinių įstaigų vadovus užtikrinti, kad vykdant viešuosius pirkimus priimti sprendimai užtikrintų skaidrų, ekonomišką ir racionalų lėšų naudojimą, daugiau dėmesio

¹² Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita 2018-05-03 Nr. AP-7; Savivaldybės Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito ataskaita 2018-05-17 Nr. 21-6-8.

skirti sprendimų pagrindimui, įforminimui, pagrindžiančių dokumentų saugojimui (5 audito rezultatas).

6. Priimti papildomas vidaus kontrolės priemonės, kad įstaigoms darbo užmokesčiui skirtos lėšos būtų suplanuojamos ir naudojamos racionaliai (6 audito rezultatas).

7. Siekiant teisėto ir efektyvaus lėšų už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą naudojimo, įvertinti, ar tikslinga visas gautas lėšas naudoti Savivaldybės turto remontui ir priežiūrai, ir jeigu reikia inicijuoti atitinkamų Savivaldybės tarybos sprendimų pakeitimus (8 audito rezultatas).

Audito ataskaitos rezultatai yra teikiami Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Vyriausybės atstovui Kauno apskrityje. Apie atliktų audito procedūrų rezultatus audito metu raštu informuoti audituotų įstaigų vadovai.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (33 psl.).

IŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais atlikome 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo auditą.

Savivaldybės biudžeto vykdymą organizavo ir Savivaldybės biudžeto asignavimus administravo Savivaldybės administracijos direktorius, o Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą organizavo Savivaldybės administracijos Centrinis apskaitos skyrius (toliau – Centrinis apskaitos skyrius) per Lietuvos Respublikos kredito įstaigas¹³.

Audituojamuoju laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Gintaras Petrauskas, Centrinio apskaitos skyriaus vedėjo pareigose dirbo Jolita Malcytė.

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Savivaldybės administracijos direktorius kaip Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas ir pavaldžių įstaigų vadovai yra atsakingi už teisingą programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, pagal kurių duomenis parengtas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, teisingumą ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina biudžeto vykdymo ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos ir tokią vidaus kontrolę, kuri būtina teisėtam biudžeto lėšų valdymui, naudojimui ir disponavimui jomis ir jų naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams.

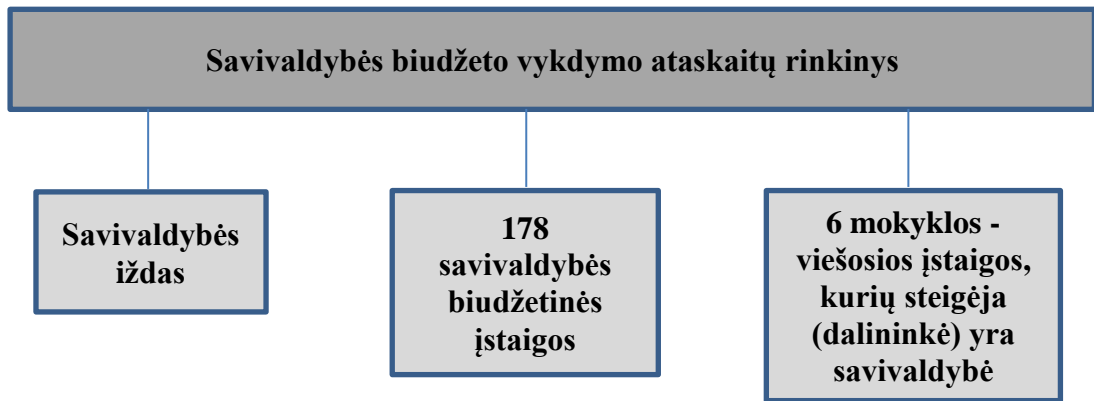
Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rengimo procesą.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro savivaldybės išdo ir iš Savivaldybės biudžeto asignavimus gavusių subjektų (pavaldžių biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų ir kitų subjektų) ataskaitų rinkiniai, kurie pateikiami kaip vienas konsoliduotas ataskaitų rinkinys.

Grupės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš Savivaldybės asignavimų valdytojo Savivaldybės administracijos direktoriaus, finansavusio Savivaldybės administracijos ir 177 Savivaldybės biudžetinių įstaigų, 6 bendrojo ugdymo mokyklų – viešųjų įstaigų, kurių steigėja (dalininkė) yra Savivaldybė, veiklą žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir iš Savivaldybės išde tvarkomų duomenų (1 pav.).

¹³ Kauno miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Savivaldybės tarybos 2016-07-12 sprendimu Nr. T-356 ir 2017-12-19 sprendimu Nr. T-785.

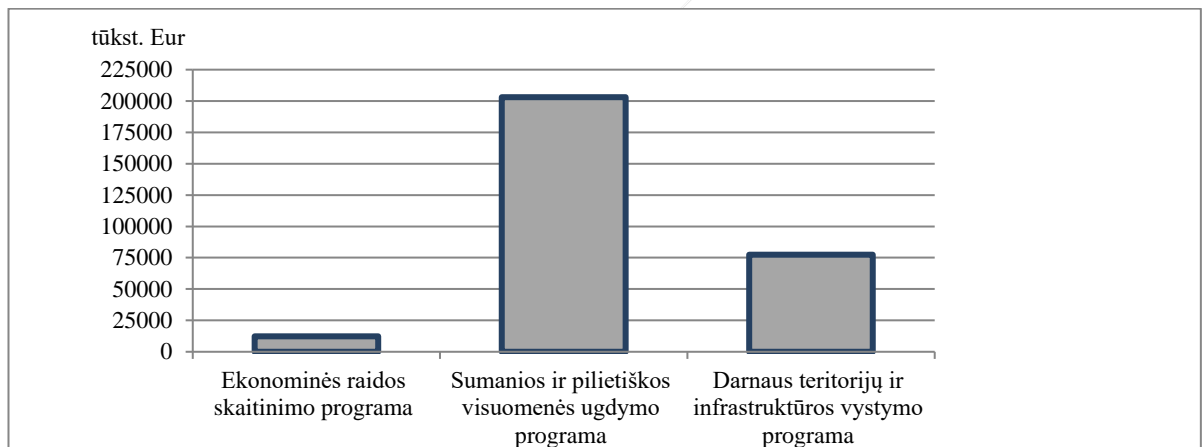
1 pav. Į savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį konsoliduoti subjektai

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės 2017 metų biudžetas patvirtintas Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁴. Grupė 2017 metais vykdė tris biudžeto programas (2 pav.).

2 pav. Savivaldybės vykdytos programos ir panaudoti asignavimai

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės 2017 metų biudžeto pajamų ir įplaukų patikslintas planas (kartu su skolintomis lėšomis, neįskaičiavus biudžeto lėšų likučio ataskaitinio laikotarpio pradžioje) buvo 294 849,7 tūkst. Eur, faktiškai gauta 294 586,5 tūkst. Eur. Biudžeto lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje buvo 26 392,1 tūkst. Eur. Išlaidų iš Savivaldybės 2017 metų biudžeto (kartu su skolintomis lėšomis ir biudžeto lėšų likučiu 2017-01-01) patikslintas planas buvo 321 241,8 tūkst. Eur, faktiškai įvykdyta 292 694,0 tūkst. Eur¹⁵. Biudžeto lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 28 284,6 tūkst. Eur.

¹⁴ Savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimas Nr. T-77 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁵ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1-sav. -metinė) duomenys.

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Savivaldybės ataskaitose parodytos mažesnės savivaldybės mokėtinios sumos

1. Savivaldybės 2017 m. biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateikta informacija apie Savivaldybės biudžeto lėšų mokėtinų sumų 2017-12-31 likučius: biudžeto lėšų mokėtinios sumos su išlaidomis dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimu) sudarė 58 268,9 tūkst. Eur, biudžeto lėšų mokėtinios sumos be išlaidų dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) sudarė 4 203,7 tūkst. Eur, finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) likučiai – 54 065,2 tūkst. Eur.

2. Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos¹⁶ (forma Nr. 4) duomenys neženkliai skiriasi nuo Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamojo rašto duomenų, t.y. mokėtinios sumos nurodytos 0,3 tūkst. Eur didesnės¹⁷, negu aiškinamajame rašte. Šis neatitikimas atsirado dėl to, kad Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos duomenys buvo patikslinti, o aiškinamojo rašto duomenys liko nepatikslinti.

3. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės biudžetinės įstaigos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitoje užregistravo ne visus įsipareigojimus, dėl to Savivaldybės konsoliduotose ataskaitose (Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) ir Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte) duomenys apie mokėtinias sumas netikslūs – parodytos mažesnės mokėtinios sumos. Nustatyti šie neatitikimai:

- Savivaldybės įstaigos (30 bendrojo ugdymo mokyklų) 2016 ir 2017 m. sudarė sutartis su Telia Lietuva, AB dėl integruotų kompiuterių klasių nuomos paslaugų 3 metų laikotarpiui, iš viso prisiimtų ilgalaikių įsipareigojimų suma – 1 007,99 tūkst. Eur. Pagal įstaigų pateiktus duomenis, per 2016-2017 metus sumokėta 230,87 tūkst. Eur, įsipareigojimų likutis 2017-12-31 sudarė 777,12 tūkst. Eur. Šių finansinių įsipareigojimų Savivaldybės įstaigos neužregistravo apskaitoje.

¹⁶ Ataskaita teikiama LR Finansų ministerijos Biudžeto departamentui.

¹⁷ Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 4) nurodytos biudžeto lėšų mokėtinios sumos su išlaidomis dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimu) – 58 269,2 tūkst. Eur (0,3 tūkst. Eur daugiau, negu nurodyta aiškinamajame rašte), biudžeto lėšų mokėtinios sumos be išlaidų dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) – 4 204,0 tūkst. Eur (0,3 tūkst. Eur daugiau, negu nurodyta aiškinamajame rašte).

- Savivaldybės administracija 2017 metais neištaisė 2016 metų audito ataskaitoje¹⁸ nurodyto neatitikimo ir neužregistravo įsiskolinimo UAB „ATEA“ ir IĮ ADS Security System pagal 2014 ir 2015 metais pasirašytas patalpų apsaugos bei gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų Kauno miesto švietimo įstaigų pastatuose įrengimo darbų pirkimo sutartis¹⁹. Dėl to trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai sumažinti 129,89 tūkst. Eur.
- Savivaldybės administracija ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodė 292,61 tūkst. Eur mažesnę skolų tiekėjams likutį, nes 2017 metų ūkinės operacijas užregistravo 2018 metais²⁰.
- Atkreipiamas dėmesys, kad Savivaldybės administracija turi nesuderintų tarpusavio skolų su tiekėjais (skolų likučiai Savivaldybės administracijos ir tiekėjų apskaitoje nesutampa). Suderinus skolas su tiekėjais, Savivaldybės administracijos ataskaitose ir Savivaldybės suvestinėse ataskaitose nurodyti mokėtinų sumų likučiai 2017-12-31 galimai koreguotųsi.

4. Taigi, Savivaldybės ataskaitose 2017-12-31 mokėtinos sumos parodytos 1 199,71 tūkst. Eur²¹ mažesnės, o dalis skolų su tiekėjais nesuderinta. Dėl aukščiau nurodytų priežasčių negalime patvirtinti Savivaldybės ataskaitose²² 2017-12-31 nurodyto 4 204,0 tūkst. Eur Savivaldybės įsiskolinimo (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms gražinti) teisingumo.

5. Taip pat dėl aukščiau nurodytų priežasčių negalime patvirtinti Savivaldybės ataskaitose²³ pateiktos informacijos, kad Savivaldybės esantis įsiskolinimas 2017-12-31, palyginus su 2016-12-31 buvusiu įsiskolinimu (4 631,6 tūkst. Eur), sumažėjo 427,9 tūkst. Eur ir kad Savivaldybė įvykdė Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁴ 13 straipsnio 3 dalyje reikalavimą dėl įsiskolinimo sumažinimo²⁵.

1.2. Savivaldybės biudžeto išlaidos ataskaitose parodytos netiksliai pagal ekonominės klasifikacijos kodus

6. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos (net 5 įstaigos iš audituotų 8) planuodamos ir apskaitydamos biudžeto išlaidas nesilaikė išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimų (nesivadovavo LR Biudžeto sandaros įstatymo²⁶ 5 straipsnio

¹⁸Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita 2017-07-14 Nr. AP-12.

¹⁹ Sutartys Nr. SR-0030, SR-0031, SR-0032, SR-0033, SR-0034, SR-35, SR-0036, SR-0037, SR-1146, SR-1239.

²⁰ Nesivadovauta LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 8 punkto reikalavimu, kad iki ataskaitų sudarymo apskaitoje turi būti registruotos visos ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai.

²¹ Šią sumą sudaro: neužregistruotos mokėtinos sumos Telia Lietuva, AB – 777,12 tūkst. Eur, UAB „ATEA“ ir IĮ ADS Security System – 129,89 tūkst. Eur, skolos tiekėjams užregistruotos kitame ataskaitiniame laikotarpyje (2018 metais) – 292,61 tūkst. Eur.

²² Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenys.

²³ Savivaldybės 2017 m. biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateikta informacija.

²⁴ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016 m. gruodžio 22 d. Nr. XIII-177.

²⁵ Įstatymo 13 straipsnio 3 dalies nuostata, kad savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

²⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. X-1946 redakcija).

3 punkto, 7 straipsnio 1 punkto ir LR Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos²⁷ reikalavimais). Dėl to išlaidos neteisingai atvaizduotos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus Savivaldybės administracijos ir įstaigų parengtose žemesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitose (forma Nr. 2).

7. Konsolidavus Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės įstaigų parengtas žemesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitas (forma Nr. 2) į suvestinę Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitą (forma Nr. 2-sav.-metinė), joje taip pat pateikti netikslūs duomenys – iš viso 817,86 tūkst. Eur išlaidos neteisingai atvaizduotos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus.

8. Dažniausiai pasitaikantys išlaidų klasifikacijos neatitikimai nustatyti planuojant ir apskaitant ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidas (išlaidų ekon. klasif. kodas 2.2.1.1.1.15.) ir ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidas (išlaidų ekon. klasif. kodai 3.1.1.).

Pavyzdžiai, kaip Savivaldybės administracijoje ir įstaigose neteisingai suplanuotos ir apskaitytos biudžeto išlaidos

- Administracijai vykdant priemonę 02.01.01.193. „Patalpų apsaugos ir priešgaisrinių signalizacijos sistemų įrengimas švietimo ir švietimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose“ iš Savivaldybės lėšų buvo atliekami patalpų apsaugos ir priešgaisrinių signalizacijos sistemų įrengimo darbai. Savivaldybės administracija 2017 metais ilgalaikio materialiojo turto pagerinimo 736,29 tūkst. Eur išlaidas neteisingai suplanavo, panaudojo ir apskaitė kaip ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidas, o ne kaip ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidas.
- Kauno lopšelis – darželis „Giliukas“ atliko fasado šiltinimo darbus už 63,80 tūkst. Eur. Šias išlaidas neteisingai suplanavo ir parodė kaip ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidas (28,00 tūkst. Eur) ir kitų pastatų ir statinių išlaidas (35,80 tūkst. Eur), o ne kaip negyvenamųjų pastatų išlaidas.

9. Audituotų subjektų pastebėjimu, šiuos neatitikimus iš dalies nulemia dar ne visais atvejais aiškus išlaidų priskyrimas pagal esamą reglamentavimą. Mūsų nuomone, nėra nustatyta aiškios Savivaldybės administracijos ir įstaigų apskaitos politikos, ypač dėl ilgalaikio turto remonto darbų apskaitos, trūksta statybos specialistų įsitraukimo apsprendžiant atliekamų statybos (remonto) darbų pobūdį ir rezultatą (esminis turto pagerinimas ar paprasti remonto darbai), todėl išlaidų priskyrimas atliekamas subjektyviai ir analogiškais atvejais kartais skirtingai. Audituose subjektuose pastebėtas skirtingas išlaidų interpretavimas ir apskaita biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų sudarymo tikslais.

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

10. Vadovaujantis LR Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnio 1 punktu, biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų vadovai atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų <...>, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą. LR Biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos, keisti patvirtintų jo vadovaujamos įstaigos, jam pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vykdomoms programoms patvirtintų biudžetų lėšų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį nustatyta tvarka, neviršijant patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, sumų. Tačiau nustatyti neatitikimai rodo, kad asignavimų paskirtis pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją ne visada patikslinama nustatyta tvarka. Į šį vidaus kontrolės trūkumą atkreipėme dėmesį ankstesnių auditų metu²⁸.

1.3. Duomenys apie savivaldybės pajamas ir specialias tikslines dotacijas ataskaitose yra teisingi

11. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.-metinė) pajamų ir išlaidų dalyse reikšmingų duomenų neatitikimų nenustatyta.

12. Informacija apie Savivaldybės biudžetui skirtas specialias tikslines dotacijas 2017-12-31 atskleista teisingai, suderinta su dotacijas paskyrusiais valstybės biudžeto asignavimų valdytojais ir atitinka kitose Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose pateiktą informaciją. Neatitikimų nenustatyta.

2. BIUDŽETO LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JOMIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

2.1. Vidaus sandorių (sutarčių) vidaus kontrolė yra silpna

13. Pagal viešuosius pirkimus reglamentuojančias teisės normas, perkančiajai organizacijai leidžiama išimties tvarka netaikyti viešųjų pirkimų taisyklių, sudaryti vidaus sandorį nerengiant konkurso ir toks elgesys viešųjų pirkimų teisės požiūriu yra teisėtas.

14. Tačiau LR Viešųjų pirkimų įstatyme numatyta galimybė sudaryti vidaus sandorius nereiškia, kad neturi būti paisoma konkurencinės teisės reikalavimų. Pagal LR Konkurencijos

²⁸ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita 2017-06-12 Nr. AP-10.

įstatymą viešojo administravimo subjektas turi pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę. Prieš planuojant sudaryti vidaus sandorį, tik atlikus rinkos tyrimą (konkurencingas procedūras), nustatoma, ar tam tikroje rinkoje yra suinteresuotų rinkos dalyvių, kurie gali užtikrinti atitinkamos veiklos vykdymą.

15. Pagal LR Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau - VPT) viešai skelbiamą informaciją, Kauno miesto savivaldybės administracija per 2011-2017 m. laikotarpį buvo sudariusi vidaus sandorių, kurių bendra vertė – 214 441,49 tūkst. Eur, ir užėmė antrą vietą Lietuvoje pagal sudarytų vidaus sandorių vertę (17,6 proc.). Šie duomenys nėra tikslūs, nes atlikus audito procedūras nustatyta, kad Savivaldybės administracija ne apie visus vidaus sandorius VPT pateikusi informaciją.

16. Kai kurie vidaus sandoriai tarp Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių buvo sudaryti iki 2012 metų, tačiau pratęsus sutartis jie buvo vykdomi ir 2017 m. Audito metu patikrinta, kaip vykdomi vidaus sandoriai (sutartys) sudaryti su Savivaldybės kontroliuojamomis įmonėmis:

- UAB „Kauno gatvių apšvietimas“;
- SĮ „Kapinių priežiūra“;
- SĮ „Kauno planas“.

Sutartys su UAB „Kauno gatvių apšvietimas“

17. Savivaldybės taryba sprendimu²⁹ patvirtino įkainius, kuriais vadovaujantis 2010-08-11 sudarytas vidaus sandoris ir pasirašyta paslaugų teikimo sutartis³⁰ tarp Savivaldybės administracijos ir UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ dėl Kauno miesto gatvių apšvietimo elektros tinklų eksploatavimo. Nustatyta, kad Savivaldybės administracija per 2017 metus už dalį miesto gatvių apšvietimo tinklų eksploatavimo paslaugų³¹ sumokėjo UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ 83,75 tūkst. Eur³² nesant Savivaldybės tarybos patvirtintų atitinkamų paslaugų įkainių. Tokiu būdu, Savivaldybės administracija nesivadovavo LR Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punkto nuostatomis, nes neinicijavo naujų įkainių patvirtinimo, tačiau apmokėjo už dalį eksploatavimo paslaugų be patvirtintų įkainių. Atkreiptinas dėmesys, kad ankstesnio audito metu³³ buvo nustatyta, kad Savivaldybė nepatvirtino LED šviestuvų eksploatacijos įkainių, tačiau

²⁹ Savivaldybės tarybos 2010-07-23 sprendimas Nr. T- 465 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Kauno miesto gatvių apšvietimo elektros tinklų eksploatavimo paslaugų įkainių patvirtinimo ir sutarties su UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ sudarymo“.

³⁰ 2010-08-11 Paslaugų teikimo sutartis Nr. 201-2-753 (su vėlesniais pakeitimais).

³¹ Atitinkamų vatų LED šviestuvų, prožektorių, liuminescencinių šviestuvų, šviestuvo su natrio lempa, šviestuvo su metalo halog. lempomis, dekoratyvinės atramos eksploatacija.

³² Priemonė 03.01.02.006 „Miesto gatvių apšvietimo elektros tinklų eksploatavimas, atnaujinimas ir plėtra“, išlaidų ekon. klasif. kodas 2.2.1.1.1.12. „Gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos“.

³³ Kontrolės ir audito tarnybos 2015-03-31 audito ataskaita Nr. AP-3 „Dėl UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ 2014 metų veiklos vertinimo“.

Savivaldybės administracija nesiėmė reikiamų priemonių neatitikimams ištaisyti, neparengė sprendimo projekto dėl naujų įkainių ir nepatiksino su įmone sutarties.

18. Vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu³⁴ Savivaldybės administracija 2015-10-12 sudarė sutartį³⁵ su UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ dėl miesto kelio ženklų, apsauginių atitvarų, įspėjamųjų stovų, sferinių veidrodžių ir kitų inžinerinių eismo saugumo priemonių įrengimo ir priežiūros paslaugų teikimo. Sutarties 3 punkte numatyta, kad rangovas neturi teisės reikalauti padengti jokių išlaidų, viršijančių sutarties darbų įkainius. Neatsižvelgiant į minėtos sutarties 3 bei 5 punktų nuostatas, kad sutarties įkainiai gali būti perskaičiuojami tik pratęsiant sutartį ir jeigu per praėjusį sutarties laikotarpį statybos sąnaudų kainų pokytis yra didesnis kaip 3 proc., Savivaldybės administracijos Transporto ir eismo organizavimo skyrius parengė 2016-05-24 Savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T-258 projektą dėl įkainių pakeitimo. Pastebėta, kad įkainiai buvo pakeisti nepraėjus metams nuo įkainių patvirtinimo, motyvuojant tuo, kad įkainiai neatitinka šiuolaikinių kainų, todėl įmonė patiria nuostolius. Pažymėtina, kad Statistikos departamento statybos sąnaudų kainų pokytis pagal statinių tipą „Keliai ir gatvės“ laikotarpiu nuo 2015 metų 10 mėn. iki 2016 metų 10 mėn. pakito 0,3 proc., laikotarpiu nuo 2016 metų 10 mėn. iki 2017 metų 10 mėn. - 1,97 proc., t.y. neviršijo 3 proc. statybos sąnaudų kainų pokyčio. Taigi, paslaugų įkainiai pakeisti³⁶ nesilaikant sutarties su UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ 3 ir 5 punktų nuostatų. Dėl pakeistų paslaugų įkainių Savivaldybės administracija per 2017 metus sumokėjo UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ 206,94 tūkst. Eur daugiau³⁷.

19. Pagal 2015-10-12 sutartį³⁸ Savivaldybės administracija 2017 metais pirkė iš UAB „Kauno gatvių atšvietimas“ miesto kelio ženklų, apsauginių atitvarų, įspėjamųjų stovų, sferinių veidrodžių ir kitų inžinerinių eismo saugumo priemonių įrengimo ir priežiūros paslaugas. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija pati nepirkė kelio ženklų ir kitų įrenginių ir pagal sutartį neįpareigojo įmonės pirkti (kadangi UAB „Kauno gatvių atšvietimas“ negamina kelio ženklų) kelio ženklus ir kitus įrenginius pagal LR Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus. Taigi, Savivaldybės administracija įsigydama pagal sutartį kelio ženklus, apsauginius atitvarus, įspėjamuosius stovus, sferinius veidrodžius ir kitas inžinerines eismo saugumo priemones nesilaikė LR Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų.

³⁴ Savivaldybės tarybos 2015-09-29 sprendimas Nr. T-530 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Kauno miesto kelio ženklų, apsauginių atitvarų, įspėjamųjų stovų, sferinių veidrodžių ir kitų inžinerinių eismo saugumo priemonių įrengimo ir priežiūros paslaugų įkainių nustatymo ir pritarimo sudaryti sutartį“

³⁵ 2015-10-12 Kauno miesto kelio ženklų, apsauginių atitvarų, įspėjamųjų stovų, sferinių veidrodžių ir kitų inžinerinių eismo saugumo priemonių įrengimo ir priežiūros paslaugų pirkimo sutartis Nr. SR-1874 (su vėlesniais pakeitimais).

³⁶ 2016-05-24 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-258.

³⁷ Priemonė 03.02.01.051 „Saugaus eismo įrenginių (išskyrus šviesoforus) priežiūra“, išlaidų ekon. klasif. kodas 2.2.1.1.1.12. „Gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos“.

³⁸ 2015-10-12 sutartis Nr. SR-1874.

20. Vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu³⁹ Savivaldybės administracija 2012-10-31 sudarė sutartį⁴⁰ su UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ dėl šviesoforų įrangos Kauno miesto sankryžose techninės priežiūros, gedimų šalinimo, remonto, atnaujinimo ir įrengimo paslaugų teikimo. Audito metu nustatyta, kad UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ į 2017 metų darbų atlikimo aktus įtraukė papildomus darbus, kurie nebuvo numatyti sutartyje: pėsčiųjų šviesoforo įrengimo supaprastintų projektų rengimą, inžinerinių tinklų kontrolines-geodezines nuotraukas, inžinerinių tinklų nužymėjimo darbus, gatvių sankryžų paprastojo remonto projektus, topografinius tyrinėjimus, archeologinius žvalgymus ir kt. Papildomus darbus atliko kiti rangovai, su kuriais UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ sudarė darbų sutartis. Audito metu nebuvo pateikti Savivaldybės administracijos dokumentai, įrodantys, kad bendrovė buvo įgaliota atlikti papildomus darbus. Taigi Savivaldybės administracija netinkamai organizavo darbus ir neatliko savo funkcijų, t.y. nevykdė papildomų darbų viešųjų pirkimų, nekontroliavo vidaus sandorio vykdymo. Savivaldybės administracija per 2017 metus už papildomus darbus, kuriems netaikė LR Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ sumokėjo 39,69 tūkst. Eur⁴¹.

21. Pagal 2012-10-31 sutarties⁴² 11.7 punktą numatyta, kad užsakovas (Savivaldybės administracija) įsipareigoja pateikti tiekėjui (UAB „Kauno gatvių apšvietimas“) reikalingų atlikti darbų kiekius, terminus, pagal sąmatų rengimo programą apskaičiuotus įkainius, sudarytus vadovaujantis teisės aktais. Pastebėta, kad Savivaldybės administracijos Transporto ir eismo saugumo skyriuje, kuruojančiame sutarties vykdymą, nėra sukurtos darbo vietos ir pareigybės sąmatoms skaičiuoti ir parengti. Nors paslaugos Savivaldybės administracijai pagal sutartį teikiamos ne vienerius metus, tačiau sutarties nuostatos dėl kainų nustatymo nėra aiškios. Pati įmonė parengia darbų sąmatas, techninius (techninius darbo) projektus, o Transporto ir eismo saugumo skyrius, gavęs parengtas sąmatas iš UAB „Kauno gatvių apšvietimas“, pateikia atlikti jų ekspertizę kitoms įmonėms, su kuriomis sudarytos sutartys. Tokiu būdu Savivaldybės administracija pati nevykdo užsakovo funkcijų, nustatytų sutarties 11 ir 11.7 punktuose, perka iš kitų įmonių ekspertizės paslaugas.

Sutartys su SĮ „Kapinių priežiūra“

22. Vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu⁴³ Savivaldybės administracija 2015-11-06 sudarė sutartį su SĮ „Kapinių priežiūra“ dėl Kauno miesto viešųjų kapinių administravimo,

³⁹ Savivaldybės tarybos 2012-09-13 sprendimas Nr. T-485 „Dėl šviesoforų įrangos sankryžose Kauno miesto techninės priežiūros ir gedimų šalinimo paslaugų įkainių patvirtinimo ir sutarties su UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ sudarymo“.

⁴⁰ 2012-10-31 Šviesoforų įrangos techninės priežiūros ir gedimų šalinimo paslaugų teikimo sutartis Nr. SR-1026.

⁴¹ Priemonė 03.02.01.003. „Naujų šviesoforų įrengimas Kauno miesto sankryžose ir pėsčiųjų perėjose“.

⁴² 2012-10-31 sutartis Nr. SR-1026.

⁴³ Savivaldybės tarybos 2015-10-20 sprendimas Nr. 565 „Dėl Kauno miesto viešųjų kapinių administravimo, priežiūros ir neatpažinto ar vienišo žmogaus palaikų laidojimo paslaugų įkainių nustatymo ir pritarimo sudaryti sutartį“.

priežiūros ir neatpažintų ar vienišų žmonių palaikų laidojimo paslaugų teikimo⁴⁴. Pagal patvirtintus įkainius viešųjų kapinių teritorijų priežiūrą sudaro šios paslaugos: kelių, takų asfaltuotos, betono plytelių dangos, žvyro takų, natūralaus grunto takų, pavienių šiukšlių rinkimas, priežiūra vasaros periodu, takų priežiūra žiemos periodu, želdynų priežiūra, fekalijų išvežimas, aprūpinimas vandeniu, elektros energija, naujų laidojimų plotų įrengimas, laidojimų vietų žymėjimas, viešųjų tualetų priežiūra. Savivaldybės tarybos patvirtintas įkainis už viešųjų kapinių teritorijų priežiūrą – 410 Eur už 1 ha/mėn. nustatytas vienodas visoms viešosioms kapinėms. Pastebėta, kad Savivaldybės administracijai pateiktuose darbų atlikimo aktuose nenurodytos (nedetalizuotos) konkrečios suteiktos paslaugos, įeinančios į teritorijų priežiūros sudėtį, tačiau faktiškai teikiamų teritorijos priežiūros paslaugų apimtis kapinėse skiriasi, kai kuriose kapinėse dalis paslaugų neatliekama, pvz., Vainatrakio kapinėse neteikiamos tokios teritorijos priežiūros paslaugos – lapų grėbimas, medžių genėjimas, viešųjų tualetų kapinėse priežiūra (atlieka kita įmonė), fekalijų išvežimas, kitose kapinėse neteikiama paslauga – aprūpinimas elektros energija ir pan. Mūsų nuomone, siekiant taupaus ir racionalaus biudžeto lėšų naudojimo, būtų tikslinga diferencijuoti įkainius proporcingai atliekamų paslaugų apimčiai ir juos taikyti toms kapinėms ir tą laikotarpį, kada paslaugos suteikiamos ir atitinkamai tai nurodyti darbų atlikimo aktuose, pateikiamuose Savivaldybės administracijai.

23. Pagal minėtą sutartį Savivaldybės administracija apmoka įmonei už paminklų ir kapaviečių, įtrauktų į paveldo objektų sąrašą, priežiūrą. Miesto tvarkymo skyriaus specialistas, kuriojantis minėtos sutarties vykdymą, nepaaiškino, kas atrinko, ir nepateikė duomenų apie pavestus prižiūrėti įmonei 57 paminklus ir kapavietes, įtrauktus į paveldo objektų sąrašą. Atkreipiamas dėmesys, kad į vieną 2017 metų rugpjūčio mėn. darbų atlikimo aktą⁴⁵ įtraukta 2017 metų aštuonių mėnesių (nuo sausio mėn. iki rugpjūčio mėn.) atliktų paminklų ir kapaviečių, įtrauktų į paveldo objektų sąrašą, priežiūra.

24. Pagal minėtą sutartį pateiktuose darbų atlikimo aktuose įtrauktas pagal patvirtintus įkainius pavienių šiukšlių rinkimas 140 ha plote⁴⁶; kelių ir takų priežiūra įtraukiama pagal nurodytą atitinkamos kelio dangos konkretų plotą⁴⁷, tačiau pagal įmonės pateikiamus Savivaldybės administracijai darbų atlikimo aktus negalima identifikuoti, kuriose viešose kapinėse, koks tako dangos paviršius prižiūrimas ir už kokią sumą atitinkamose kapinėse atlikta tam tikros rūšies paslaugų. Kadangi kelių, takų dangos, žolės šienavimo plotas yra kintamas, atsinaujinantis dalykas,

⁴⁴ 2015-11-06 Kauno miesto viešųjų kapinių administravimo, priežiūros ir neatpažintų ar vienišų žmonių palaikų laidojimo paslaugų teikimo sutartis Nr. SR-1977.

⁴⁵ Darbų atlikimo aktas 2017-08-31 Nr. 2017-08.

⁴⁶ Pagal sutarties Nr. SR-1977 6, 6.1 p. SĮ „Kapinių priežiūra“ pavesta prižiūrėti viešąsias kapines, kurių plotas – 177,51 ha. Pagal kas mėnesį pateikiamus Savivaldybės administracijai 2017 metų darbų atlikimo aktus prižiūrimas plotas nurodytas nuo 141,31 iki 142,3 ha.

⁴⁷ Asfaltuota danga – 7,6 ha, betono plytelių danga – 0,15 ha, žvyruoti takai – 1,7 ha, natūralaus grunto takai – 9,2 ha.

nes naujai įrengiamos (keičiamos) dangos ir pan., manome, kad paslaugų įkainiai turėtų būti nustatyti ir apmokama už atitinkamą 1 kv. m. plotą. Taip pat paslaugų įkainiai galėtų būti nustatyti skirtingi, atsižvelgiant į metų sezoniškumą.

25. Dėl aukščiau išdėstytų dalykų galima rizika, kad pagal 2015-11-06 sutartį SĮ „Kapinių priežiūra“ 2017 metais apmokėtos 69,77 tūkst. Eur biudžeto lėšos galėjo būti panaudotos neekonomiškai, neefektyviai.

26. Atkreiptinas dėmesys, kad 2016-05-02 LR Konkurencijos tarnyba priėmė nutarimą Nr. 2S-4/2016 dėl minėtos 2015-11-06 sutarties pripažinimo prieštaraujant LR Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams ir įpareigojo Savivaldybę per 3 mėn. nuo nutarimo paskelbimo panaikinti 2015-10-20 Savivaldybės tarybos sprendimą Nr. 565 ir sutartį bei organizuoti konkurencingas procedūras kapinių priežiūros paslaugų teikėjams parinkti. Minėtą nutarimą SĮ „Kapinių priežiūra“ ir Savivaldybė apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris buvo pralaimėtas ir šiuo metu apskūstas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

27. Vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁸ 2013-01-10 buvo sudaryta su SĮ „Kapinių priežiūra“ sutartis⁴⁹ dėl Kauno miesto savivaldybės teritorijoje mirusių žmonių palaikų vežimo ir laikymo paslaugų teikimo. Sutartyje nurodyta, kad ji sudaroma neterminuotai. Nustatyta, kad Savivaldybės administracijos 2013 metų At-6 formos VI dalyje, kurioje turi būti pateikiami duomenys (konkretus terminas ir vertė) įvertinus visus sutarčių galimus pratėsimus⁵⁰, nurodyta, kad su SĮ „Kapinių priežiūra“ sudarytas vidaus sandoris galios nuo 2013-01-10 iki 2017-01-10, kurio bendra sudarytos sutarties vertė – 66,44 tūkst. Eur. Nustatyta, kad Savivaldybės administracijos skyrių veiksmai buvo netinkamai koordinuojami, nes Miesto tvarkymo skyrius, inicijavęs ir rengęs vidaus sandorį, sutarties terminą nurodė kaip neterminuotą, tuo tarpu kitas Savivaldybės administracijos skyrius, atsakingas už viešųjų pirkimų ataskaitų pildymą ir pateikimą VPT, nurodė vidaus sandorio terminą – 4 metus. Kadangi po 4 metų sutartis nebuvo nutraukta, paslaugas ir toliau Savivaldybės administracijai teikė SĮ „Kapinių priežiūra“, tokiu būdu buvo viršyta VPT pateiktoje At-6 ataskaitoje nurodyta sutarties vertė 7,45 tūkst. Eur suma.

28. Nustatyta, kad 2016-05-02 LR Konkurencijos tarnyba priėmė nutarimą Nr. 2S-4/2016 dėl minėtos sutarties⁵¹ pripažinimo prieštaraujant LR Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams ir įpareigojo Savivaldybę per 3 mėn. nuo nutarimo paskelbimo panaikinti sutartį ir organizuoti konkurencingas procedūras žmogaus palaikų pirminio vežimo ir laikymo paslaugų

⁴⁸ Savivaldybės tarybos 2012-12-20 sprendimas Nr. T-701 „Dėl Kauno miesto savivaldybės teritorijoje mirusių žmonių palaikų vežimo ir laikymo paslaugų įkainių patvirtinimo ir sutarties su SĮ „Kapinių priežiūra“ sudarymo“.

⁴⁹ 2013-01-10 Kauno miesto savivaldybės teritorijoje mirusių žmonių palaikų vežimo ir laikymo paslaugų teikimo sutartis Nr. SR-0036.

⁵⁰ Pagal tuo metu galiojusį 2013-12-20 viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymą Nr. 1S-254.

⁵¹ 2013-01-10 Kauno miesto savivaldybės teritorijoje mirusių žmonių palaikų vežimo ir laikymo paslaugų teikimo sutartis Nr. SR-0036.

teikėjams parinkti. Minėtą nutarimą įmonė ir Savivaldybė apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris buvo pralaimėtas ir šiuo metu apskūstas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Savivaldybės įmonė, atstovavimui teisme samdo advokatą, dėl to patiria išlaidas. Atkreiptinas dėmesys, kad iki 2017-07-01 LR Viešųjų pirkimų įstatymo įsigaliojimo sudaryti vidaus sandoriai galioja iki vidaus sandorio sutarties galiojimo termino pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2018-12-31.

29. Pastebėta, kad Savivaldybės administracija nesprenė aukščiau išdėstyto klausimo, nors 2017 metais SĮ „Kapinių priežiūra“ kreipėsi⁵² į Savivaldybės administraciją dėl sutarties⁵³ nutraukimo, motyvuodama LR Konkurencijos tarnybos nutarimu, vykstančiais teisiniais ginčiais, kurių teigiamas rezultatas – abejotinas, įmonės finansiniais rodikliais, nurodant, kad mirusių žmonių palaikų vežimo ir laikymo paslaugos įmonei nuostolingos. Minėtos paslaugos pirkimas buvo įtrauktas į Savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų 2017 metų II ketvirčio planą, tačiau sutartis su paslaugos teikėju pasirašyta tik 2018-01-05.

Sutartis su SĮ „Kauno planas“

30. Audito metu nustatyta, Savivaldybės administracija pagal 2016-07-05 vidaus sandorį⁵⁴, sudarytą su SĮ „Kauno planas“, ir iš jo išplaukiančius paraiškas – susitarimus⁵⁵ 2016 – 2017 metais įmonei mokėjo avansus – 50 proc. nuo paslaugų kainos. Minėtos sutarties 7 punkte numatyta, kad atskiru rašytiniu susitarimu gali būti numatytas atskiras avansinis mokėjimas už paslaugas – iki 50 proc. nuo paslaugų vertės. Pastebime, kad avansams mokėti⁵⁶ buvo naudojamos paskolų lėšos, o tokio dydžio avansų mokėjimo būtinumas yra abejotinas.

31. Savivaldybės administracijai pasirašius paraiškas - susitarimus pagal Paslaugų teikimo sutartis⁵⁷ su SĮ „Kauno planas“ dėl objektų techninių projektų, kitų dokumentų parengimo, statinių projektų techninės priežiūros, nebuvo nurodyti terminai, iki kada turi būti suteiktos paraiškose -

⁵² SĮ „Kapinių priežiūra“ 2017-04-06 raštas Nr. S-136.

⁵³ 2013-01-10 Kauno miesto savivaldybės teritorijoje mirusių žmonių palaikų vežimo ir laikymo paslaugų teikimo sutartis Nr. SR-0036.

⁵⁴ 2016-07-05 sutartis Nr. SR-0893.

⁵⁵ Pagal 2016-08-04 paraišką-susitarimą Nr. SR-0893 (3) (objektas – automobilių saugyklos su teniso aikštynu S. Dariaus ir S. Girėno sporto centro komplekse Perkūno al. 5 techninio projekto su projektiniais pasiūlymais parengimas ir projekto vykdymo priežiūra) - 40000,17 Eur, pagal 2016-11-14 04 paraišką-susitarimą Nr. SR-0893 (6) (objektas – Daugiafunkcinio S. Dariaus ir S. Girėno sveikatinimo, kultūros ir užimtumo centro įkūrimo panaudojant ir pritaikant esamą S. Dariaus ir S. Girėno stadiono infrastruktūrą techninio projekto ir susijusių dokumentų parengimas ir projekto vykdymo priežiūra) - 318787,13 Eur, pagal 2017-03-17 paraišką-susitarimą Nr. SR1-0247 (objektas – Ateities plento tęsinio nuo Palemono g. iki T. Masiulio g. techninio projekto su projektiniais pasiūlymais parengimas ir projekto vykdymo priežiūra) 279956,25 Eur, pagal 2017-10-09 paraišką-susitarimą Nr. SR1-1158 (objektas – Sporto halės pastato (1U1p) ir pastato-garažo (3G1p) Perkūno al. 5, Kaune, kapitalinio remonto, pritaikant daugiafunkciniam centrui (visuomenės poreikiams) ir keičiant garažo pastato paskirtį į sporto techninio projekto su projektiniais pasiūlymais parengimas ir projekto vykdymo priežiūra) - 80000,0 Eur (avanso likutis - 16056,10 Eur apmokėtas 2018 metais).

⁵⁶ 2016-2017 m. avansu sumokėta iš viso 497,14 tūkst. Eur.

⁵⁷ 2014-12-01 Nr. SR-1821, 2016-07-05 Nr. SR-0893.

susitarimuose nurodytos paslaugos, todėl Savivaldybės administracija negalėjo vykdyti paslaugų atlikimo terminų kontrolės.

32. Manome, kad nevykdant viešųjų pirkimų, nesudarius sąlygų kitiems rinkos dalyviams pateikti konkurencingus pasiūlymus, sudarius vidaus sandorius su savivaldybės įmone, pagal atskirus susitarimus mokant avansinius mokėjimus 50 proc. nuo paslaugos vertės ir mokėjimams panaudojant paskolų lėšas, paraiškose - susitarimuose nenurodant termino, iki kada įmonė turi suteikti Savivaldybės administracijai paslaugas, SĮ „Kauno planas“ buvo sudarytos išskirtinės sąlygos. Tuo pačiu atsisakyta galimybės skaidriau, palankesniais sąlygomis įsigyti paslaugas rinkoje ir ekonomiškiau, efektyviau naudoti viešąsias lėšas.

2.2. Savivaldybės biudžetinės įstaigos neteisėtai priėmė ilgalaikius finansinius įsipareigojimus

33. Audito metu nustatyta, kad 2016 metais 10 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų, o 2017 m. 20 bendrojo ugdymo mokyklų sudarė sutartis su Telia Lietuva, AB⁵⁸ dėl kompiuterių klasės nuomos paslaugų 3 metų laikotarpiui, iš viso prisiimdamas 1 007,99 tūkst. Eur ilgalaikius finansinius įsipareigojimus⁵⁹.

34. Biudžetinės įstaigos prisiimdamas ilgalaikius finansinius įsipareigojimus pažeidė LR Biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 4 punkto nuostatą, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų.

35. Pagal audito metu gautą informaciją atkreipiame dėmesį, kad 2018 metais planuojama toliau įsigyti analogiškas paslaugas Savivaldybės mokyklose. Yra rizika, kad mokyklos gali neteisėtai prisiimti finansinius įsipareigojimus, pažeisdamos LR Biudžeto sandaros įstatymą.

36. Audito metu atliktos audito procedūros, siekiant patikrinti, kaip įstaigose 2016-2017 m. buvo atliktos viešojo pirkimo procedūros. Nustatyta, kad 17 įstaigų (iš 30) pirkimus vykdė apklausos būdu CVP IS priemonėmis, 13 įstaigų vykdė apklausą raštu. Visose įstaigose vykdant viešuosius pirkimus buvo kreiptasi prašant pateikti pasiūlymus ne mažiau negu į 2 tiekėjus, laimėtojai atrinkti pagal mažiausios kainos kriterijų. Pažymėtina, kad 4 įstaigos nesilaikė tuo metu galiojusių įstaigų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių reikalavimų ir jose nustatytų pirkimų procedūrų, t.y. pirkimus vykdė pirkimų organizatorius, nors turėjo vykdyti įstaigos viešųjų pirkimų komisija, apie pirkimus nebuvo paskelbta CVP IS priemonėmis.

⁵⁸ 2016 metais sudarytos sutartys su TEO LT, AB.

⁵⁹ Pagal minėtas sutartis prisiimtų trumpalaikių įsipareigojimų (kurių įvykdymas iki 1 metų, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos) likutis 2017-12-31 sudaro 302,90 tūkst. Eur, ilgalaikių įsipareigojimų (kurių įvykdymas ne anksčiau kaip po 1 metų, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos) likutis 2017-12-31 – 474,22 tūkst. Eur. Šie finansiniai įsipareigojimai neužregistruoti įstaigų apskaitoje ir neparodyti įstaigų 2017 metų ataskaitose (taip pat ir savivaldybės konsoliduotose ataskaitose).

2.3. Savivaldybės biudžetinės įstaigos vykdydamos viešuosius pirkimus nepakankamai pagrindė savo sprendimus efektyvumo ir racionalaus lėšų naudojimo požiūriu

37. Perkančiosios organizacijos nuo 2017-07-01 vykdydamos mažos vertės pirkimus turi vadovautis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr.1S-97 patvirtintu Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu (toliau – aprašas). Aprašas nustato, kad perkančioji organizacija turi nusistatyti savo vidaus dokumentuose pirkimų organizavimo tvarką. Nustatyta, kad audituotos įstaigos vėliau, 2017 metų pabaigoje arba 2018 m. pradžioje pasitvirtino savo pirkimų organizavimo tvarkas, o jų nesant analogiškais atvejais taikė skirtingas pirkimo procedūras ir jas skirtingai įformino.

38. Aprašas⁶⁰ nustato, kad mažos vertės pirkimai, kurių vertė mažesnė kaip 10 tūkst. Eur be PVM, gali būti vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, apklausiant pasirinktą tiekėjų skaičių (t.y. gali būti apklaustas ir 1 tiekėjas).

39. Audituose įstaigose pastebėta besiformuojanti praktika pirkimus iki 10 tūkst. Eur vykdyti neskelbiamos apklausos būdu, atliekant žodinę apklausą, apklausiant vieną tiekėją, nevykdant pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją (toliau – CPO).

Mažos vertės pirkimų pavyzdžiai, kai pirkimų vertė mažesnė kaip 10 tūkst. Eur

- Kauno Suzukio pradinėje mokykloje 2017 m. prekių ir paslaugų pirkimai buvo vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, atliekant apklausą žodžiu, daugeliu atvejų apklausiant vieną tiekėją. Visi pirkimai užregistruoti pirkimų žurnale, nurodytos pirkimo sąskaitos faktūros, devyniems pirkimams užpildytos tiekėjų apklausos pažymos žodinei apklausai. Kitų pirkimo procedūras patvirtinančių dokumentų nepateikta. Per CPO atlikti 5 prekių pirkimai, kurių vertė – 5,91 tūkst. Eur (iš viso 2017 m. atlikta 160 prekių pirkimų, kurių vertė – 33,50 tūkst. Eur ir 84 paslaugų pirkimai, kurių vertė – 4,44 tūkst. Eur).
- Kauno mokykloje – darželyje „Šviesa“ prekių ir paslaugų pirkimai daugeliu atvejų atlikti neskelbiamos apklausos būdu, atliekant apklausą žodžiu, apklausiant vieną tiekėją. Pildant įstaigos patvirtintą pirkimo paraiškos formą turi būti nurodomos priežastys, kodėl pirkimas nevykdomas per CPO. Pastebėta, kad daugeliu atvejų nurodyta priežastis: „nevykdomas (pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 tūkst. Eur be PVM)“.

40. LR Viešųjų pirkimų įstatymas (toliau – VPI) nustato perkančiosios organizacijos pareigą pirkti iš CPO. Numatytos pareigos įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš CPO gali būti nesilaikoma, kai atliekant neskelbiamą apklausą numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip

⁶⁰ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr.1S-97 patvirtintas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas.

10 tūkst. Eur (be PVM)⁶¹. Atkreipiamas dėmesys, kad tokiu būdu perkančioji organizacija gali piktnaudžiauti savo teise nevykdyti pirkimų per CPO ir pasirinktinai apklausti tik vieną tiekėją.

41. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija net ir atlikdama mažos vertės pirkimą turi užtikrinti VPI 17 straipsnyje nustatytų principų laikymąsi, racionaliai naudoti pirkimams skirtas lėšas⁶². Siekdama įgyvendinti viešųjų pirkimų principus ir tikslus, perkančioji organizacija neturėtų piktnaudžiauti savo teise kreiptis į pasirinktus tiekėjus (pvz. vieną tiekėją). Nors įstaigų žodiniu paaiškinimu, taikoma praktika apklausti daugiau kaip vieną tiekėją ir taupiai naudojamos pirkimams skirtos lėšas, tačiau audito metu pastebėta, kad pirkimo procedūros ne visada tinkamai dokumentuojamos, o pagrindžiantys dokumentai nėra saugomi VPI nurodytą 4 metų terminą.

42. Audito metu pastebėta, kad įstaigose nekvalifikuotai parengtos Mažos vertės pirkimų organizavimo tvarkos, nenumatytos pakankamos priemonės, užtikrinančios, kad sprendimai pirkti pasirinktu būdu ir kreipiantis į pasirinktus tiekėjus (1,2,5....) būtų pagrįsti kaip efektyvūs, skaidrūs ir racionalūs.

43. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės įstaigose atskirais atvejais pirkimai buvo atlikti nesilaikant nustatyto pirkimo būdo.

Pavyzdžiai, kai pirkimai atlikti pasirenkant netinkamą apklausos būdą – neskelbiamą apklausą žodžiu

- Kauno sporto mokykloje „Gaja“ perkant dviračius (per 2017 m. buvo nupirkta 10 vnt. už 28,02 tūkst. Eur) buvo atlikti atskiri pavieniai pirkimai, vykdant tiekėjų neskelbiamą apklausą žodžiu. Tuo nesivadovauta aprašo nuostatomis, kad pirkimai, kurių vertė didesnė kaip 10 tūkst. Eur be PVM turi būti vykdomi skelbiamos apklausos būdu. Taip pat nesivadovauta VPI 5 straipsnio 3 ir 4 dalies reikalavimais, kad pasirenkant pirkimo vertės skaičiavimo būdą ir vykdant pirkimą neturi būti siekiama išvengti šiame įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo⁶³.
- Kauno sporto mokykloje „Gaja“ atliekant pastatų 1C2b ir 2C2b Partizanų g. 180, Kaune rekonstravimo techninio projekto darbų pirkimą (už 58,44 tūkst. Eur) neteisingai nurodytas pirkimo objektas pagal BVPŽ kodus, turėjo būti projektavimo paslaugos, o ne darbai. Šis pirkimas atliktas neskelbiamos apklausos būdu, nors turėjo būti vykdoma skelbiama apklausa. Vėliau iš to paties tiekėjo papildomai įsigyta paslauga - sklypo parengto detalaus plano korektūra, darbų kaina – 12,95 tūkst. Eur. Šiam pirkimui nebuvo atliktos pirkimo procedūros⁶⁴.

⁶¹ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr.1S-97 patvirtintas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas.

⁶² Viešųjų pirkimų tarnybos 2018-03-29 išaiškinimas.

⁶³ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

⁶⁴ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

44. Pastebėta, kad įstaigos atskirais atvejais pirkimo sutartis sudarė neterminuotam laikotarpiui arba ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui⁶⁵. Tuo nesilaikė VPĮ 18 straipsnio 7 dalies⁶⁶ reikalavimų.

45. Nustatyti neatitikimai rodo, kad įstaigos ne visada laikosi VPĮ nuostatų, kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, įstaigų vidaus dokumentų nustatytų reikalavimų. Tai rodo, kad įstaigų vidaus kontrolė, susijusi su viešųjų pirkimų planavimu, vykdymu ir informacijos viešinimu, nepakankama, dėl to pirkimams skirtos lėšos ne visada naudojamos racionaliai ir efektyviai.

46. Audituose įstaigose nustatyti VPĮ pažeidimai, kad dažnu atveju nesilaikoma nustatytos viešųjų pirkimų viešinimo tvarkos. 7 iš 8 audituotų įstaigų VPĮ 86 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka ir terminais⁶⁷ nepaviešino laimėjusio dalyvio pasiūlymo, sudarytų pirkimo sutarčių, įskaitant, kai perkama per CPO, ar sutarčių pakeitimų CVP IS priemonėmis. Taip pat 4 iš 8 audituotų įstaigų 2017 m. atliktų viešųjų pirkimų ataskaitą (Atn-3 forma) paviešino vėliau (paskelbta CVP IS priemonėmis), negu nustatytas terminas pagal VPĮ⁶⁸.

47. Savivaldybės administracijos direktorius 2018-02-12 įsakymu⁶⁹ patvirtino pavyzdines Savivaldybės įstaigų ir įmonių viešųjų pirkimų organizavimo taisykles. Manome, kad tai yra gera praktika, kuri padeda įstaigoms geriau pasirengti savo pirkimų organizavimo taisykles, pirkimus vykdyti pagal teisės aktų reikalavimus ir siekiant sumažinti egzistuojančias rizikas viešųjų pirkimų srityje.

2.4. Dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, nepakankama vidaus kontrolė

48. Audituose Savivaldybės įstaigose nustatytos dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos (darbuotojams neteisingai priskaičiuotas didesnis arba mažesnis darbo užmokestis); darbuotojams nustatytas didesnis darbo krūvis, negu leidžiama teisės aktais; skirtos priemokos ir premijos, aiškiai nenurodant jų skyrimo priežasčių, nepateikti su priemokų (premijų) skyrimu susiję pagrindžiantys dokumentai.

⁶⁵ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

⁶⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo redakcija iki 2017-07-01.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 dalis (įstatymo redakcija nuo 2017-07-01), Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymas 2017 m. birželio 19 d. Nr. 1S-91.

⁶⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 2 punktą (įstatymo redakcija nuo 2017-07-01).

⁶⁹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-02-12 įsakymas Nr. A-474 „Dėl juridinių asmenų, kurių steigėja, akcininkė, narė, savininkė ar dalininkė yra Kauno miesto savivaldybės, viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos“.

Pavyzdžiai, kai įstaigose darbuotojams neteisingai priskaičiuotas darbo užmokestis

- Kauno mokykloje – darželyje „Šviesa“ patikrinus 8 darbuotojų darbo užmokestį už 2017 m. sausio – gruodžio mėn., nustatyti neatitikimai visuose patikrintuose pavyzdžiuose. Tikrinant pasirinktus pavyzdžius nustatyta, kad kai kuriems darbuotojams darbo užmokestis buvo apskaičiuotas pagal kitokius pareiginės algos koeficientus, negu pareigybių sąrašuose suderinti su Savivaldybės administracijos specialistais ir patvirtinti įstaigos direktorės. Pagal įstaigos direktorės pateiktą paaiškinimą, buhalterijai skaičiuojant darbo užmokestį neatitikimai atsirado dėl kelis kartus pakeistų pareiginės algos koeficientų ir trikdžių, derinant darbuotojų pareigybių sąrašus su Savivaldybės atsakingais specialistais. Vėliau kai kuriems darbuotojams turėjo būti atlikti darbo užmokesčio perskaičiavimai ir patikslinimai už praėjusius mėnesius, bet jie nebuvo atlikti. Patikrinus 8 pavyzdžius nustatyta, kad 4 darbuotojams priskaičiuota iš viso 977,26 Eur didesnė suma ir 4 darbuotojams priskaičiuota iš viso 440,36 Eur mažesnė suma.
- Kauno Suzukio pradinėje mokykloje patikrinus 7 darbuotojų darbo užmokestį už 2017 m. sausio – gruodžio mėn., nustatyti neatitikimai 6 patikrintuose pavyzdžiuose. Darbo užmokesčio skaičiavimuose nustatyta sisteminė klaida – skaičiuojant darbuotojų vidutinį darbo užmokestį neįskaičiuota 2016 m. gruodžio mėn. metinė premija. 6 darbuotojams priskaičiuota iš viso 438,77 Eur mažesnė suma. Taip pat nustatytas atvejis, kai darbuotojui nepagrįstai priskaičiuota 104,22 Eur premija.
- 5 audituotose įstaigose iš 8 skaičiuojant išėitinę išmoką nesivadovauta LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017-07-05 įsakymu Nr. A1-362 „Dėl metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir vidutinio mėnesio darbo valandų skaičių 2017 metais patvirtinimo“, nes dauginant vidutinį darbo užmokestį pritaikytas neteisingas vidutinis mėnesio darbo dienų skaičius (pritaikė 21,1 darbo dieną, turėjo būti pritaikyta 21).

49. Įvertinus visus atskirus audito metu nustatytus darbo užmokesčio skaičiavimo neatitikimus, darbuotojams nepagrįstai priskaičiuota darbo užmokesčio 1 356,93 Eur daugiau ir 879,13 Eur mažiau. Pažymime, kad nustčius neatitikimus šio audito metu audituotose įstaigose buvo operatyviai reaguota į nustatytus neatitikimus, didelė dalis lėšų grąžinta audito metu.

50. Nustatyti neatitikimai rodo, kad vidaus kontrolė darbo užmokesčio srityje yra nepakankama ir negali laiku nustatyti klaidų. Pažymima, kad 2017 m. buvo užbaigtas vykdyti Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitos centralizavimas⁷⁰. Centralizuotai buhalterinės apskaitos paslaugas Savivaldybės įsteigtoms biudžetinėms įstaigoms teikia biudžetinė įstaiga „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ (toliau – centralizuota buhalterija). Pastebima, kad dalis

⁷⁰ Biudžetinė įstaigos „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ duomenimis, 2017-12-31 datai centralizuotai buhalterinės apskaitos paslaugos buvo teikiamos 4-ioms likviduojamoms ir 184-ioms veiklą vykdančiosioms savivaldybės biudžetinėms įstaigoms.

audito metu nustatytų neatitikimų darbo užmokesčio srityje apima laikotarpį, kai buhalterinę apskaitą tvarkė (ir darbo užmokesčių skaičiavo) įstaigų vyr. buhalteriai, tačiau taip pat nustatyta nemažai neatitikimų, kai neteisingai darbo užmokesčių apskaičiavo centralizuotos buhalterijos darbuotojai.

51. Savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius atlikęs Savivaldybės biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkymo centralizuotai auditą⁷¹ pažymėjo, kad centralizavus buhalterinę apskaitą, atsirado dažnos darbuotojų darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos. Atlikus įstaigų apklausą iš anketose pateiktos informacijos audito metu nustatyta biudžetinių įstaigų problema – centralizavus apskaitą klaidingas įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio skaičiavimas ir buhalterinės apskaitos dokumentų (darbo užmokesčio priskaitymo ir mokėjimo žiniaraščių ir kitų su darbuotojų darbo užmokesčio priskaitymais ir išmokėjimais susijusių apskaitos dokumentų) negavimas iš centralizuotos buhalterijos. Nustatyta, kad prieš išmokant darbo užmokesčių iš centralizuotos buhalterijos nebuvo teikiami įstaigų vadovams atsakingų asmenų pasirašyti darbo užmokesčio priskaitymų ir mokėjimų žiniaraščiai. Įstaigų vadovai neturėjo pilnos informacijos, ar darbo užmokestis darbuotojams paskaičiuotas teisingai, ar bendra pervedama suma atitinka buhalterinės apskaitos dokumentuose (darbo užmokesčio priskaitymų ir mokėjimų žiniaraščiuose) nurodytą mokėtiną sumą, ir negalėjo vykdyti paskesniosios finansų kontrolės, ar teisėtai ir pagal paskirtį naudojamos darbo užmokesčiui skirtos lėšos, ar nebuvo teisės aktų pažeidimų, piktnaudžiavimų. Taip pat nustatyta, kad centralizuotoje buhalterijoje nebuvo efektyvios vidaus kontrolės. Centralizuotoje buhalterijoje grupių vadovai pagal nustatytas funkcijas turi kontroliuoti ir užtikrinti finansinių operacijų teisėtumą, tinkamą finansinių dokumentų tvarkymą, vykdyti grupei priskirtų įstaigų įsipareigojimų apskaitos kontrolę, tačiau nustatyti neatitikimai rodo, kad tokia kontrolė nebuvo vykdoma arba buvo vykdoma neefektyviai.

52. Neatitikimai ir vidaus kontrolės trūkumai darbo užmokesčio srityje centralizuotai tvarkant biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą buvo nustatyti ir ankstesnio audito metu⁷², atskirais raštais buvo pateiktos rekomendacijos Savivaldybės administracijos direktoriui, centralizuotai buhalterijai ir audituotų įstaigų vadovams. Pažymime, kad nurodytos klaidos buvo ištaisytos, tačiau vidaus kontrolė iš esmės nesustiprinta.

53. Audito metu atkreiptas dėmesys, kad įstaigų vadovai metų bėgyje nenaikindami laisvų pareigybių, sudaro galimybę darbuotojams mokėti priemokas už papildomų darbų atlikimą ir premijas. Nenaikinant neužimtų pareigybių buvo planuojamas didesnis darbo užmokesčio fondas. Metų pabaigoje įstaigų darbuotojams buvo skiriamos premijos ir priemokos, bet jų pagrįstumas

⁷¹ Pasinaudojimas Kauno miesto savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus atlikto Savivaldybės biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkymo centralizuotai vidaus audito rezultatais (vidaus audito ataskaita 2018-05-17 Nr. 21-6-8).

⁷² Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita 2017-06-12 Nr. AP-10.

nepakankamas ir (arba) kelia abejonių. Įstaigų vadovai dar nėra pakankamai įsigilinę į naujo LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo⁷³ (toliau – įstatymas) nuostatas, skirdami premijas ir priemokas nenurodė aiškios jų skyrimo priežasties, nepateikė pagrindžiančių dokumentų.

Pavyzdžiai, kai priemokų ir premijų skyrimo pagrindai nepakankamai aiškūs ir pagrįsti

- 2017 metų lapkričio - gruodžio mėnesiais iš Kauno plaukimo mokyklos 2017 m. darbo užmokesčio fondo lėšų 86 darbuotojams įsakymais buvo paskirtos premijos – iš viso 46 630 Eur. Premijų skyrimo pagrindas – įvertinus labai gerai mokyklos darbuotojų 2017 metų veiklą. Auditoriams nebuvo pateikti įrodymai apie įvykusį mokyklos darbuotojų veiklos vertinimą, nepateiktos ir darbuotojų vertinimo išvados. Audito metu nustatyta, kad 8 darbuotojams, dirbantiems įstaigoje trumpiau kaip 6 mėnesius buvo paskirtos ir sumokėtos premijos, iš viso 2 630 Eur, tuo nesivadovauta įstatymo 14 straipsnio 8 dalies nuostatomis, kuriose numatyta, kad biudžetinių įstaigų darbuotojų veikla įvertinama kiekvienais metais iki sausio 31 dienos, jeigu darbuotojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per praėjusius kalendorinius metus ėjo pareigas toje biudžetinėje įstaigoje⁷⁴.
- Kauno Suzukio pradinės mokyklos direktorės įsakymu 2017 m. gruodžio mėn. 21 darbuotojui iš mokinio krepšelio lėšų skirtos 100 proc. tarifinio atlygio dydžio premijos atlikus vienkartinę ypač svarbią įstaigos veiklą užduotis. Tikrinamuju atveju 18 darbuotojų iš 21 premijos skirtos už mokinių parengimą kalėdiniam miuziklui. Atkreipėme dėmesį, kad vadovui reikėjo atidžiai įvertinti, ar buvo pakankamas pagrindas ir priežastys skirti premiją šiuo pagrindu, ar buvo kiti įstatyme nurodyti premijos ar priemokos skyrimo pagrindai.
- Kauno futbolo mokyklos „Tauras“ vadovas 2017 metais savo įsakymais 3 įstaigos darbuotojams paskyrė priedus už papildomų darbų vykdymą (iš viso paskirta suma sudarė 1 184 Eur) ir 21 darbuotojui paskyrė premijas už papildomai atliktus darbus (iš viso paskirta suma sudarė 5 210 Eur). Įsakymuose nurodoma netiksli ir klaidinanti formuluotė verčia abejoti įstaigos darbuotojams skirtų išmokų pagrindu pagal įstatymo 10 straipsnio „Priemokos“ ir 12 straipsnio „Premijos“ nuostatas, iš įsakymų turinio nėra aišku, kuris įstatymo straipsnis taikomas⁷⁵.
- Kauno sporto mokyklos „Startas“ direktoriaus įsakymais 5 įstaigos darbuotojams jubiliejaus proga buvo paskirta ir išmokėta premijų už 1 050 Eur sumą, nors įstatymo 12 straipsnis tokių išmokų nenumato. Pažymėtina, kad įstaigoje patvirtintas Darbuotojų darbo apmokėjimo

⁷³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas Nr. XIII-198 (2017-01-17).

⁷⁴ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

⁷⁵ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

sistemos aprašas, kurio VII dalyje „Premijos“ numatytos išmokos jubiliejaus proga, tačiau tai prieštarauja įstatymo nuostatom⁷⁶.

54. Nustatyti neatitikimai rodo, kad dėl nepakankamos vidaus kontrolės darbo užmokesčio srityje, yra rizika, kad lėšos darbo užmokesčiui planuojamos ir panaudojamos neracionaliai. Atkreipiamas dėmesys, kad premijų skyrimas vadovaujantis įstatymu numatytas tik dviem atvejais: atlikus vienkartinę ypač svarbias įstaigos veiklas užduotis ir įvertinus labai gerai darbuotojo praėjusių kalendorinių metų veiklą, todėl neturėtų būti skiriamas tada, kai yra pagrindai skirti priemoką. Be to, įstaigų vadovai turėtų atkreipti dėmesį, kad metinių premijų skyrimas turi finansines pasekmes ilgesnį laikotarpį negu priemokos⁷⁷ ir daugiau padidina darbo užmokesčio fondą.

2.5. Sporto įstaigos neišnaudojo galimybių išsinuomoti patalpas už mažesnę kainą

55. Iš Savivaldybės biudžetinių sporto įstaigų sudarytų negyvenamųjų patalpų nuomos ar naudojimosi sutarčių apie 40 proc. sudaryta su Kauno miesto mokyklomis ir apie 60 proc. sudaryta su viešosiomis įstaigomis, uždrosiomis akcinėmis bendrovėmis, privačiais sporto klubais ir kt.

56. 2017 metais sporto įstaigos apie 80 proc. biudžeto lėšų, gautų ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomai apmokėti, sumokėjo viešosioms įstaigoms, uždrosioms akcinėms bendrovėms ir privatiems sporto klubams už sporto salių ir stadionų nuomą, likusius 20 proc. lėšų įstaigos sumokėjo miesto mokykloms pagal sutartis už naudojimąsi sporto salėmis, sumokant komunalinių paslaugų ir kitų paslaugų mokesčius.

Negyvenamų patalpų nuomos sutarčių, sudarytų su privačiomis bendrovėmis, pavyzdžiai⁷⁸

- Kauno sporto mokykla „Gaja“ 2017 metais sporto salių nuomai apmokėti gavo ir panaudojo 41,71 tūkst. Eur asignavimų, 80 proc. šių lėšų buvo sumokėta viešosioms įstaigoms, uždrosioms akcinėms bendrovėms ir privatiems sporto klubams, likę 20 proc. sudarė komunalinių paslaugų ir kitų paslaugų mokesčiai, sumokėti miesto mokykloms už naudojimąsi negyvenamosiomis patalpomis sporto treniruotėms. Įstaiga 2016-03-01 su UAB „Esta“ sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurios pagrindu išsinuomuoja negyvenamąsias patalpas dziudo treniruotėms. Nuomos pabaigos terminas - 2018-10-01. Pagal sutartį Kauno sporto mokykla „Gaja“ moka nuomotojui nuomojamų patalpų komunalinių paslaugų ir kitų paslaugų mokesčius, kuriuos sudaro: administravimo, pastatų techninės

⁷⁶ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

⁷⁷ Metinės premijos į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą įtraukiamos imant ketvirtadalį bendros jų sumos per 12 mėnesių, einančių prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis.

⁷⁸ Kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita „Dėl biudžetinių sporto įstaigų administravimo veiklos vertinimo“ 2018-05-03 Nr. AP-7.

priežiūros, namo techninės priežiūros, šilumos sistemų priežiūros mokesčiai bei mokesčiai už šiukšlių išvežimą. Manytina, kad minėta sutartis ekonomiško požiūriu įstaigai yra nenaudinga, kadangi ji prisiėmė įsipareigojimą mokėti ir kitų paslaugų mokesčius. Įstaiga taip pat yra sudariusi dvi sutartis dėl patalpų nuomos su dviem paslaugų tiekėjais, kuriuos atstovaujantys asmenys dirba Kauno sporto mokykloje „Gaja“.

- Kauno sporto mokykla „Startas“ 2017 metais už sporto salių nuomą apmokėti gavo ir panaudojo 102,08 tūkst. Eur biudžeto asignavimų. Apie 78 proc. šių lėšų buvo sumokėta uždariosioms akcinėms bendrovėms. 2017 metais galiojo nuomos sutartys sudarytos su UAB „Vilungės statyba“: 2017-05-02 sporto salės nuomos sutartis Nr. 17/3, salės nuoma – 1 800 Eur/mėn. be PVM, 2017-05-02 mažosios salės nuomos sutartis Nr. 17/5, salės nuoma - 880 Eur/mėn. be PVM, minėtos sutartys sudarytos neatlikus viešųjų pirkimų. 2017 metais įstaiga už patalpų nuomą UAB „Vilungės statyba“ sumokėjo 14,32 tūkst. Eur. Šiose nuomojamose patalpose treniruojasi vaikai, kurie pasirinkę meninės gimnastikos sporto šaką. Įstaigos vadovų teigimu, ši salė pasirinkta dėl aukštų lubų, nors argumentų, kad miesto mokyklų salėse negalima vesti meninės gimnastikos treniruočių, vadovai nepateikė. Taip pat įstaiga sudariusi paslaugų teikimo, nuomos sutartis su VšĮ S. Dariaus ir S. Girėno sporto centru, Lietuvos sporto universitetu ir per 2017 metus atitinkamai sumokėjo 27,83 tūkst. Eur ir 28,83 tūkst. Eur. Audito metu įstaigos vadovas informavo, kad tokių sutarčių sudarymo pagrindas – užsiėmimams tinkamų patalpų/stadionų trūkumas.
- Kauno sporto mokykla „Taurus“ 2017 metais turto nuomai gavo ir panaudojo 91,14 tūkst. Eur biudžeto asignavimų, apie 80 proc. šių lėšų buvo sumokėta viešosioms įstaigoms ir uždariosioms akcinėms bendrovėms. Įstaiga per 2017 metus UAB „Futbolo stadionas“ už futbolo maniežo nuomą sumokėjo 61,34 tūkst. Eur, VšĮ S. Dariaus ir S. Girėno sporto centrui pagal 2017-09-21 ir 2017-09-28 sudarytas paslaugų teikimo sutartis – 11,71 tūkst. Eur.

57. Manome, kad sporto įstaigos neišnaudojo Kauno miesto mokyklų, turinčių sporto sales ir stadionus, potencialo, miesto mokyklose laisvu nuo pamokų metu sporto įstaigoms plačiau pasinaudoti miesto mokyklų salėmis ir stadionais, neieškojo galimybės kreiptis į steigėją, prašydamos leisti panaudos būdu gauti tinkančias patalpas, esančias Savivaldybės nuosavybėje, taip pat galėtų tartis su privačiomis bendrovėmis dėl palankesnių įkainių nustatymo. Turėtų būti siekiama ekonomiškesnio ir efektyvesnio biudžeto lėšų naudojimo.

2.6. Už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą gautos lėšos įstaigose panaudotos ne pagal Savivaldybės tarybos nustatytą tvarką

58. Pastebėta, kad dauguma audituotų įstaigų (net 7 įstaigos iš audituotų 8) nesilaikė Savivaldybės tarybos 2016-10-18 sprendimu Nr. T-527 patvirtinto Kauno miesto savivaldybės

nekilnojamojo turto nuomos tvarkos aprašo 11 punkto ir Tarybos 2006-06-08 sprendimu T-241 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Savivaldybės nekilnojamojo turto trumpalaikės nuomos tvarkos aprašo 21.2 punkto reikalavimų, kad Savivaldybės turto patikėtinio gautos lėšos už jam patikėjimo teise perduoto Savivaldybės turto nuomą turi būti panaudotos turto priežiūros, remonto ir kitoms su tuo nekilnojamoju turtu susijusioms išlaidoms apmokėti. Audito metu nustatyta, kad programų sąmatose, kurių finansavimo šaltinis – įmokos už turto nuomą (finansavimo kodai 7101), dalis asignavimų buvo patvirtinta ir įstaigos juos panaudojo su šio turto remontu ir priežiūra nesusijusiems tikslams: kvalifikacijai, kitoms paslaugoms, kitoms prekėms įstaigos veikloje.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eilės Nr. ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/Priemonės/ Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Nustatyti vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad būtų atlikta visų pagal sutartis priimtų įsipareigojimų inventorizacija ir kad visi savivaldybės įsiskolinimai būtų užregistruoti apskaitoje teisingai (1 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Bus pateikta rekomendacija BĮ „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ vadovui nusistatyti vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų biudžetinių įstaigų priimtų visų įsipareigojimų inventorizacijos atlikimą ir teisingą įsiskolinimų užregistravimą apskaitoje.	Iki 2018-10-01
2.	Nustatyti vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad biudžeto išlaidos būtų planuojamos tiksliai pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją, kad būtų laiku atlikti išlaidų paskirties patikslinimai ir kad savivaldybės išlaidos būtų apskaitytos teisingai (2 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Administracijos direktoriaus 2017-10-27 įsakymu Nr. A-3892 patvirtintas Savivaldybės biudžeto projekto rengimo ir programų sąmatų sudarymo ir jų keitimo tvarkos aprašas, kuriame detalai nurodyta priemonių asignavimų paskirties keitimo tvarka ir terminai. Bus sustiprinta vidaus kontrolė įstaigų biudžetų planavimo, tikslinimo, vykdymo ir apskaitos etapuose, tuo tikslu bus inicijuotas Kauno miesto savivaldybės biudžetinės įstaigos centralizuoto buhalterinės apskaitos tvarkymo sutarties atnaujinimas.	Iki 2018-12-20
3.	Atsižvelgiant, kad iki 2017 m. liepos 1 d. sudarytiems vidaus sandoriams taikomi jų sudarymo metu galioję reikalavimai ir tokie vidaus sandoriai galioja iki vidaus sandorio sutarties galiojimo termino pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2018 m. gruodžio 31 d., išanalizuoti audito metu nustatytus neatitikimus ir skubiai priimti priemonės dėl galiojančių vidaus sandorių, kad būtų užtikrinamas efektyvus biudžeto lėšų naudojimas (3 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Atsakingi Administracijos skyriai bus įpareigoti labiau kontroliuoti vidaus sandorių vykdymą ir bus ieškoma būdų, kaip efektyviau naudoti biudžeto lėšas.	Iki 2018-10-01

4.	Numatyti kontrolės priemonės ir nurodyti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, kad neprisiimtų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų (4 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Biudžetinių įstaigų vadovai bus įpareigoti neprisiimti ilgalaikių finansinių įsipareigojimų.	Iki 2018-10-01
5.	Įpareigoti biudžetinių įstaigų vadovus užtikrinti, kad vykdant viešuosius pirkimus priimti sprendimai užtikrintų skaidrų, ekonomišką ir racionalų lėšų naudojimą, daugiau dėmesio skirti sprendimų pagrindimui, įforminimui, pagrindžiančių dokumentų saugojimui (5 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Biudžetinių įstaigų vadovai bus įpareigoti užtikrinti, kad vykdant viešuosius pirkimus priimti sprendimai užtikrintų skaidrų, ekonomišką ir racionalų lėšų naudojimą, ir skirti daugiau dėmesio sprendimų pagrindimui, įforminimui, pagrindžiančių dokumentų saugojimui.	Iki 2018-10-01
6.	Priimti papildomas vidaus kontrolės priemonės, kad įstaigoms darbo užmokesčiui skirtos lėšos būtų suplanuojamos ir naudojamos racionaliai (6 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Planuojant darbo užmokesčių bus naudojamos FVAS sistemos Personalo modulio ataskaitos. Centrinio apskaitos skyriaus vedėja kartu su biudžetinės įstaigos „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ direktoriumi numatys papildomas vidaus kontrolės priemonės darbo užmokesčio srityje.	Iki 2018-11-01
7.	Siekiant teisėto ir efektyvaus lėšų už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą naudojimo, įvertinti, ar tikslinga visas gautas lėšas naudoti Savivaldybės turto remontui ir priežiūrai, ir jeigu reikia inicijuoti atitinkamų Savivaldybės tarybos sprendimų pakeitimus (8 audito rezultatas)	Savivaldybės administracijos direktorius	Pakeisti Kauno miesto savivaldybės nekilnojamojo turto nuomos tvarkos aprašą, numatant įstaigų gautas lėšas už patalpų nuomą panaudoti su patikėjimo teise perduotu nekilnojamoju turtu susijusioms išlaidoms apmokėti ir įstaigos veiklos užtikrinimui reikalingų prekių ir paslaugų pirkimui.	2018-12-31

*- Savivaldybės administracijos direktoriaus pateiktos priemonės ir terminai rekomendacijoms įgyvendinti

Savivaldybės kontrolierė

Žana Gasparavičienė

Savivaldybės kontrolieriaus vyriausioji patarėja

Jovita Vasauskaitė

Audito ataskaita pateikta:

Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Vyriausybės atstovui Kauno apskrityje.

Audito ataskaitos rezultatai yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto vykdymo, dalis.

Auditas atliktas vykdant pavedimą: 2017-11-13 Nr. P-01-11.

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolieriaus vyriausioji patarėja Jovita Vasauskaitė (grupės vadovė), Savivaldybės kontrolieriaus vyresniosios patarėjos: Asta Veselkienė ir Asta Skauronė, vyriausiosios specialistės: Diana Kazlovienė ir Daiva Gineikienė.

PRIEDAI

Audito ataskaitos „Dėl Kauno miesto savivaldybės
2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio
ir lėšų naudojimo teisėtumo audito rezultatų“
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, Savivaldybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams (toliau – biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas) ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Grupės finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁷⁹, tarptautinius audito standartus⁸⁰ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁸¹.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad audituotame grupės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos buvo valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
Audito apimtis	
Audituotos konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos	Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr. 1-sav.-metinė), biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr. 2-sav.-metinė), Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas ir informacija apie Savivaldybės biudžetui skirtas specialias tikslines dotacijas.
2017 m. biudžeto pajamos ir išlaidos	Savivaldybės 2017 m. biudžeto pajamos (be paskolų) - 282 732,7 tūkst. Eur, Savivaldybės 2017 m. biudžeto išlaidos (be paskolų grąžinimo) - 280 072,0 tūkst. Eur. 2017 m. gauta paskolų – 11 853,8 tūkst. Eur, grąžinta paskolų – 12 622,0 tūkst. Eur.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus Savivaldybės išdo, 178 savivaldybės biudžetinių įstaigų ir 6 mokyklų - viešųjų įstaigų, kurių steigėja (dalininkė) yra savivaldybė, ataskaitų duomenis.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	

⁷⁹ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

⁸⁰ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>)

⁸¹ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>)

Audito apimtis ir metodai	
2017 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika	<p>Išlaidų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biudžeto išlaidų neteisingo planavimo, užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo biudžeto vykdymo ataskaitose pagal ekonominę klasifikaciją; - Darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo ir pagrįstumo. <p>Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne visų apskaitytų (nesuderintų) įsipareigojimų tiekėjams. - Kad bus atskleista ne visa ir netiksli informacija apie įsipareigojimus biudžeto vykdymo ataskaitose. <p>Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biudžeto pajamos (įplaukos); - išlaidos (išmokos); - įsipareigojimai.
Pajamų (įplaukų) sritis	Atrankos būdu įvertinome pajamų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamais dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Išlaidų (išmokų) sritis	Atrankos būdu įvertinome sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir išlaidų (išmokų) pripažinimą ir registravimą (ar užregistruotos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, jų pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose).
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų (paskolų, tiekėjams mokėtinų sumų) ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamais dokumentams, tinkamose sąskaitose ir teisingą atvaizdavimą ataskaitose).
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	<p>Patikrintas konsolidavimo metu atliktų operacijų tinkamumas, išsamumas ir tikslumas.</p> <p>Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar biudžeto vykdymo ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.</p>
Lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2017 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	<p>Išlaidų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vidaus sandorių vykdymo kontrolės trūkumų, teisės aktų ir sutarčių nuostatų nesilaikymo; - viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatų nesilaikymo; - darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo ir pagrįstumo; - neekonomiško, neracionalaus biudžeto lėšų naudojimo vykdant vidaus sandorius, atliekant viešuosius pirkimus, naudojant darbo užmokesčiui, prekių ir paslaugų įsigijimui skirtas lėšas. <p>Be sričių, kuriose nustatyta reikšminga neatitikties rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - išlaidos (išmokos); - įsipareigojimai; - biudžeto pajamos (įplaukos). <p>Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta neatitiktis, nurodyti žemiau.</p>
Išlaidų (išmokų) sritis	<p>Įvertinome:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Vidaus sandorių vykdymą: <ul style="list-style-type: none"> - paslaugų įkainių nustatymo teisėtumą ir pagrįstumą;

Audito apimtis ir metodai	
	<ul style="list-style-type: none"> - sutarčių sąlygų laikymąsi; - suteiktų paslaugų atitiktį sutarčių nuostatomis; - suteiktų paslaugų pagrindžiančius dokumentus. □ Viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą: <ul style="list-style-type: none"> - įstaigose parengtų vidaus dokumentų atitiktį teisės aktų reikalavimams; - viešųjų pirkimų procedūrų atitiktį teisės aktų reikalavimams; - sutarčių sudarymą ir vykdymą. □ Darbuotojų darbo užmokesčio teisėtumą ir pagrįstumą: <ul style="list-style-type: none"> - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų nustatant darbo užmokestį; - vertinome pagrindžiančius dokumentus. □ Asignavimų naudojimą: <ul style="list-style-type: none"> - kaip laikomasi sutarčių sąlygų; - ar siekiama ekonomišką ir racionalaus biudžeto lėšų naudojimo vykdant vidaus sandorius, atliekant viešuosius pirkimus, naudojant darbo užmokesčiui, prekių ir paslaugų įsigijimui skirtas lėšas.
Įsipareigojimų sritis	<p>Įvertinome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl Savivaldybės finansinių įsipareigojimų mažinimo; - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl Savivaldybės skolinimosi limitų; - kaip atliekama įsiskolinimų inventorizacija ir ar jos duomenimis pagrindžiami apskaitos duomenys.
Pajamų (įplaukų) sritis	<p>Įvertinome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar įmokos už išlaikymą įstaigose ir suteiktas paslaugas nustatytos teisėtai; - ar pajamos (gautos lėšos) už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą pervedamos į savivaldybės išdą bei naudojamos laikantis savivaldybės norminių teisės aktų reikalavimų.

Teisės aktai, kuriems vertinta lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis atitiktis:

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
6. LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2014-09-29 nutarimo Nr. 1046 redakcija su vėlesniais pakeitimais).
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais; neteko galio 2017-04-26 nutarimu Nr. 318 (nuo 2017-05-03)).

9. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija su vėlesniais pakeitimais).
10. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-11-11 įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl Savivaldybės biudžeto, biudžeto programų sąmatų vykdymo ir skolinių įsipareigojimų statistinių ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (2016-05-18 įsakymo Nr. 1K-185 redakcija su vėlesniais pakeitimais).
11. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (2012-12-27 įsakymo Nr. 1K-452 redakcija su vėlesniais pakeitimais).
12. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr.1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Audito ataskaitos „Dėl Kauno miesto savivaldybės
2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio
ir lėšų naudojimo teisėtumo audito rezultatų“
2 priedas

Audito metu pateiktų raštų sąrašas

1. 2018-05-25 raštas Nr. A-01-49 Kauno Palemono gimnazijai, 9 lapai.
 2. 2018-05-28 raštas Nr. A-01-50 Kauno lopšeliui – darželiui „Giliukas“, 7 lapai.
 3. 2018-05-29 raštas Nr. A-01-53 Kauno lopšeliui – darželiui „Pasaka“, 8 lapai.
 4. 2018-05-29 raštas Nr. A-01-51 Kauno Petrašiūnų progimnazijai, 3 lapai.
 5. 2018-05-29 raštas Nr. A-01-52 Kauno lopšeliui – darželiui „Želmenėlis“, 8 lapai.
 6. 2018-05-30 raštas Nr. A-01-55 Kauno lopšeliui – darželiui „Žingsnelis“, 5 lapai.
 7. 2018-05-21 raštas Nr. A-01-48 Kauno Suzukio pradžinei mokyklai, 10 lapų.
 8. 2018-06-06 raštas Nr. A-01-59 Kauno mokyklai – darželiui „Šviesa“, 9 lapai.
-